

60 år i dag, fredag, hemmansägaren Axel Lundström, Hörnsjö.

Han är född på Åbrånet i Hörnsjö. Han kom att framtidsmässigt etablera sig i hemmets omedelbara närhet i samband med att han övertog ansvaret för halva farshemmanet. Det var 1933 och det var ett händelserikt år eftersom han även passade på att gifta sig med Nancy Karlsson från Myrback. Vid sidan av jordbrukets skötsel har han bl.a. ägnat sig åt byggnadsbranschen. Han är även en hängiven missionsvän och aktiv inom Hörnsjö missionsförsamling.

Har vi så här mycket pengar i byakassan, ser Börje Hörnlund ut att säga när han på torsdagen övertog byälldermannskapet av sin fränne och företrädare Gottfrid Hörnsten.

2/5 1975

Börje blev byällderman

Det var kalas hemma på den hörnlundska familjegården i Hörnsjö på torsdagen, d.v.s. den 1 maj. Anledningen till festen var att det efter 43 år åter hade blivit gårdens tur att hålla byällderman för Hörnsjö. Det är nämligen så i denna by att där sitter man inte och möglar tillsammans med sitt ämbete. Här byter man för varje år. Och på torsdagen var det f. kamreren och byälldermannen Gottfrid Hörnstens tur att lämna över "stafetten" till sin efterträdare, landstingsrådet Börje Hörnlund, vid stämman i missionshuset.

Nu är det naturligtvis någon som opponerar sig och säger att Börje, han bor ju i Skellefteå. Och det är naturligtvis riktigt. Det gör han. Men föräldragården i Hörnsjö ägs av de fyra bröderna Börje, Paul, Gunnar och Lennart. Och i egenskap av äldst i den kvartetten får alltså Börje ta på sig jobbet. Han har sedan han blev landstingsråd i Umeå tät kon-

också förutom att de är grannar i Hörnsjö.

♦ HÖRNSJÖN BLIR VILTSJÖ

Det var en hel del frågor som stod på dagordningen. En av de viktigare handlade om man skall höja Hörnsjön eller inte. I de flesta fall brukar man försöka sänka sjöar och det har man gjort någon gång med Hörnsjön också. Men nu har man tillsammans med jaktvårdsföreningen börjat fundera på om man inte skulle kunna göra en "vilt sjö" av Hörnsjön. För den sakens skull behövs upprepning av stränderna och skapande av ett par öar m.m. En kommitté tillsattes för att följa frågan.

Man beslöt också att skogsröja byns område ur skogsvårds- och naturvårdssynpunkt. Den nye ordföranden som ju är skogsmästare när han inte är centerpolitiker fick i uppdrag att ta hand om denna fråga.

Byakassan godkändes och så fick Börje Hörnlund ta hand om byakistan, som rymmer byns värdefulla gamla handlingar.

Av tradition är det den nytillträdande byällderman som sedan svarar för att de närvarande bjuds på kaffe. Och det hade bullats upp rikligt hemma hos Hörnlunds. Med var bröderna Börje, Paul och Gunnar samt deras fruar. Brodern Lennart och hans fru hade laga förfall, de hade fått tillökning i familjen under helgen. Men med eller utan den tillökningen är det väl sörjt hos Hörnlunds för att nästa generation också skall kunna ta på sig byälldermannskapet när ämbetet kallar om 43 år. När bröderna Hörnlunds föräldrar Evert och Dagny fick förtroendet år 1932 var de tämligen nygifta.

KURT BOBERG

Besök på Nordmalings sjukhem

RUNDVIKS pensionärsförening besökte på torsdagen Nordmalings sjukhem, där man bjöd på omväxlande underhållning med sång av en kvartett samt solosång av Johannes Degerman. Pensionärsföreningens ordförande Manne Karestahl informerade om åldringsvården i allmänhet och närortspro-

blemen med sjukhemsutbyggnaden i synnerhet. Efter några värslanger av kvartetten bjöd föreningen alla på hemmet, ett 90-tal personer, på kaffe.

BILBILD: Pensionärsföreningens bas Manne Karestahl samtalar med 77-åriga förre fiskaren m.m. Algot Haggström, Järnasklubb, som nu har sin fristad på sjukhemmet.

Skolfest i Nyåker

ATT AKA på skolresa är ju något som många barn ser fram emot när det börjar lida mot vår. Så även för Nyåkers skolas femte och sjätte klasser. De planerar en skolresa till Gotland. På lördagen ordnade de en skolfest för att få in pengar.

Peder Norberg, iklädd tjugig frack och hög hatt, hälsade samtliga välkomna. Många mötte upp för att genom att köpa lotter, kasta pil, och andra aktiviteter bidra till reskassen. Barnen framförde sketcher, som rev ner många, långa ap-

plåder till aktörernas stora glädje. En annorlunda modevisning var också något som gick hem hos publiken. Efter kafferasten blev det auktion. Barnen hade tigit ihop saker. Allt såldes under klubban, som sköttes av Rolf Hellberg, Brattsbacka. Behållningen av festen blev 3.050 kr.

BILDEN: Frv Peder Norberg, Lena Johansson och Ann-Karin Gidlund agerar i sketchen "Huvudsaken att man får vara frisk".

Gustaf Johansson, Rundviksverken. På söndagen avled före sågverksarbetaren Per Gustaf Adolf Johansson, Rundviksverken. Han var 82 år och sörjes närmast av barnen Åke, kontorist Tvärålund, Halfdan, fabriksarbetare, Rundviksverken och Mari-
anne, maka till chaufför Gustaf Lindgren, Nordmaling, två svärdött-
rar, barnbarn och barnbarnsbarn samt två syskon.
Johansson var född ute i Tennstrand, Åva. I helt unga år fick han börja arbeta vid sågen på Norrby-
skär. Var där till 1929, då han flytta-
de över till sågen i Rundviksverken.
Från barnsben hade Gustaf Johans-
son fisket i blodet och fiske kom att bli hans stora hobby livet ut. Han var väl förtrogen med allt vad som hör-
de nät- och strömmingsfiske till. I Rundviksverken skaffade han sig egen fastighet och drev där under många år ett mindre jordbruk. Fram till de senaste åren har Johansson haft förmånen att få vara pigg och vital för sina år. 6/5 1975

60 år torsdag, 8 maj Henry Öberg, Bredvik, Nordmaling.

Han är en son av Bredvik, en by som låtit tala om sig rätt mycket på senare tid. Där bor också många vanliga enkla människor, som inte gör så stort väsen av sig. Till den gruppen kan man räkna Henry Öberg, som fått sin livsbana mer eller mindre naggad i kanten genom ohälsa. Till råga på allt får han fira sin 60-årsdag på lasarettet efter ett lärbensbrott.

I yngre år hade Öberg anställning som kontorist i Nordmaling men sjukdomen hindrade hans framtidsdrömmar och han fick i stället sluta tidigt med förtidspension. Sedan dess har det blivit sporadiska arbeten. Det finns även en konstlärig ådra i om-

9/5 1975
 honom och sedan tidig ungdom har han skrivit dikter och lyriska sammanställningar.

Vidare har han ägnat en hel del av sin fritid till konstantverk, målningar samt musik- och språkstudier. Hans hemmabibliotek varslar om literärt intresse. Han tillhör också dem som längtar efter nya miljöer och vill gärna se sig om. För inte så länge sedan besökte han Israel och han har även planerat för en resa till USA, där han har en bror. Sjukdomsproblemen har dock lagt hinder i vägen.

När hen kommer hem från lasarettet väntar något av en ny miljö för honom även därhemma i Bredvik. Hemmet har helrenoverats under hans lasarettsvistelse.

"Blodvite" i Rundvik

EN GRUPP FRÅN blodgivarcen-
tralen vid Umeå lasarett har un-
der några dagar varit nere vid
Masonite AB:s fabriker i Rundvik
och blodgrupperat de anställda.
Meningen medaktionen är att
man fortgående skall få ett under-
lag av blodgivare. Blodgruppering-
en kommer att ske inom hela kon-
cernen. Olofsfors och Örsbäck fick
också besök. Förutom den goda sa-
ken att ge en medmänniska i nöd
blod kommer behållningen det eko-
nomiska bidraget att skänkas till
IFK Rundviks nya elljusspår är det
tänkt.

— En bra och sund kombination
påpekar personalassistent Lars Åke
Hjelm, som hållit i trådarna.
Hjelm vill dock understryka att
gåvan till elljusspåret var helt
frivillig.

BILDEN: Gunnar Öhman läm-
nar blodprov assisterad av Barbro
Åkerlund, Umeå lasarett. I bak-
grunden noterar Kerstin Dahlbäck
nya "provtagare".

9/5
1975
Musikens mångfald i Nordmaling.
Debuten förra året med en rejäl
satsning på det musikaliska planet
med musikens mångfald i ett fram-
trädande i sporthallen slog så väl
ut att nämnden nu är beredd till en
ännu större kraftansamling. Det sker
nu på söndag och även nu i sam-
verkan med yrkesmusikerna vid
Framnäs musikkola i Norrbotten
med Curt Forsberg som program-
värd. Förutom musikerna från Fram-
näs medverkar skolorkestern, spel-
manslaget, folkdansarna, dragspels-
klubben, Monte Carlo, kyrkokören
och en blockföljtensemble. Kultur-
nämnden räknar med hela 150 del-
tagare i det musikaliska inslaget. Och
i år, liksom i fjol, blir det fri entré.

Brandtillbud i Nordmaling. På
onsdagen fick brandkårerna i Rund-
vik och Nordmaling göra var sin ut-
ryckning. Rundviks brandkår fick,
redan tidigt på dagen, rycka ut för
att hjälpa till med släckningsarbetet
i Masonitefabriken där det börjat
brinna i fukten. En mycket vanlig
företeelse som brandmännen i Rund-
vik får vara med om lite då och då.
Någon större skada Åstadkoms inte.

Vid middagstiden var det dags för
Nordmalings brandkår att rycka ut
från Lögdeååkern. Det rörde sig om
årets första gräsbrand, som orsakades
av elden från en tvättgryta. Elden
spred sig snabbt i den rätt hårda
vinden men brandmännen hade inget
större besvär med att klara av det
hela.

Så var det i länet år 1900

Sen och kall vår

Varg i Nordmaling

I länets fångelser sett år 1900
103 personer, 91 män och 12 kvinnor,...

Diverse

Lycksele socken har fått en
sjuksköterska med ambulatoriska
uppgifter. Hennes främsta uppgift
är att ägna sig åt personer med
smittsamma sjukdomar. Hennes
årslön var 500 kronor.

Dagsverkspriserna för män va-

rierade detta år under sommar-
halvåret mellan 2-3:50 och för
vinterhalvåret mellan 1:50-3
kronor. Motsvarande kvinnolön
var 1-1:75 respektive 0:75-1 kr.

Tjänstehjónslönen för dräng
växlade från 175-375 per år och
för piga mellan 90-175 kr. De ha-
de då dessutom kost och husrum.

Något om de förhållanden man
levde under år 1900 kanske av-
speglas i dessa axplock.

Nordmalingsbibliotekets invigningsutställningar

NYA BIBLIOTEKET i Nordma-
ling introducerar sig med två ut-
ställningar av konstnärer verksam-
ma i Västerbotten.

Från Orrböle är träsnidaren Ro-
ger Björklund. I halvmeterhøga
skulpturer dokumenterar han män-
niskor och sysslor från sin omgiv-
ning. Mest om ett sätt att leva,
som alltmör håller på att försvinna.
Allra bäst tyckte jag om hans två
gummor som drar iväg med spar-
ken lastad med barnsängsförning.
Eller bonden och dagakaren i färd
med eller på väg till ett slitsamt
vardagsgöra med jorden. Det finns
också scener med holmforssmeder-
na i arbete, men de blir mer stereo-
typa. Detsamma gäller älgarna,
han skurit. Orrböleborna, han be-
skriver, känns tagna på kornet. För
dem som känt dem framstår säkert
Roger Björklunds träskulpturer
som porträtt.

★

MATTS BALGÅRD, Umeå, fort-
sätter sin nya karriär som skild-
rare av västerbottniska byggnader
och miljöer. Han är den andre
som nordmalingsbiblioteket visar.

FNL, ointressant att nordvietna-
mesiska trupper stormar Saigon,
likgiltigt vem som försett FNL med
stridsvagnar - fabriken, finns
faktiskt längre bort än i Nordviet-
nam rent av. I dag har rätten en-
sam triumferat.

VERKLIGHETEN är aldrig så
entydig som den var 1965 eller som
den är 1975. I dag är alltid den
spontana frågan när något händer
någonstans: var CIA inblandat. El-
ler oftare ett påstående: CIA lig-
ger bakom. Vad sysslar GPU med?
Broderier?

I Vietnam ådrog sig USA en oer-
hörd skuld. Pruta inte på fördö-
mandet. Men låt det inte följas av
en automatisk antiamerikanism.
Minns 1965 - det är onödigt att lä-
ra om ännu en gång.

A S

KONST

Den här gången spänner hans
bilder över ett ganska vitt fält.
Med finns tidigare och alldeles
färska från Västerbotten och fruk-
terna från en resa till Israel.

En, jag fäste mig vid, var lus-
tigt nog av hans tidigare, en bly-
ertsteckning från Björkvattendalen
med ryttn och sug i bilden. Den
skiljer sig ordentligt från det öv-
riga. Likaså finns en skickligt ut-
förd tall i snöskrud med atmosfär
och rymd. Det liknar en dansande
flicka, som sveper runt med kjo-
len.

Eljest är det märkligt vilken ef-
fekt Matts Balgårds starka känsla
för arkitekturen i husen han skild-
rar, får. Han lyfter loss dem ur
miljön och får dem att framstå som
slutna ting, sig själva nog. För att
förstå vad jag menar, kan man gö-
ra den jämförelsen att först se
hans blyertsteckning av klocksta-
peln i Nordmaling och sedan ta en
titt på originalet. Trots att avbild-
ningen är fullkomligt trogen verk-
ligheten, så är det två autonoma
byggnader, man står inför. Kan det
bero på att han helt koncentrerar
sig på det han vill återge och glöm-
mer allt annat omkring sig? När
han skildrar åkrar, ängar och ut-
sikter så blir de huvudagerande
i hans bilder. När byggnaderna blir
det, sjunker omgivningen undan i
oskärpa, som man kan se på ett
foto, där bara en detalj är foku-
serad.

Det intresse han har för bygg-
nadsverk, har han släppt helt fritt,
när han skildrat Israel. Det blir
små fina skildringar av arkitektur
i landskap, mer än landskap med
arkitektur.

GUN BOBERG

Nordmaling

Virka vårens nya gardiner

Vi lämnar 10 procent på alla bom-
ullsgarner t o m 10/5.

Englands textil och Hemslojd
Nordmaling tel 100 63.

Under maj månad
UTSTÄLLER
VIVIAN SJÖDIN, Rundvik
oljemålningar i Rundviks
bibliotek.

Öppet under ord. bibliotekstider.
Nordmalings kulturråd

Vi har våra affärer öppna
fredagar till kl 19.00

Bäcklunds
EFTR

MATTSSONS
NORDMALING

NORDMALING

Lindströms
Skor Eftr.

Waringstams

LÖGDEÅ

FREDAGSÖPPET -19
LÖRDAGSÖPPET -14

Svenskt kvalitets-
mode

när det är som bäst.

Visas på både dam- och herrsidan
i vårt mycket välsorterade

MODEHUS

Hos oss får Ni dessutom
5 % RABATTAVDRA
på alla inköp över 50 kr.

Vi bjuder på kaffe
med dopp.

AFFÄREN PÅ MODET

Häggströms
MODEHUS

LÖGDEÅ-Tel. 0930/304 25, 303 09

Något på sidan av E4 men
alltid i centrum för mode.

Dehå

April var både varm och torr

NORDMALING (VK)

Årets aprilmanad blev en grad varmare än normalt, eller 2,7 plusgrader mot 1,8 som är medelvärdet för de senaste 26 åren vid Nordmalings väderleksstation. Men vi har haft betydligt varmare aprilmanader, exempelvis 1952 med 4,1 1968 3,9 och ifjol 3,8 plusgrader. Men under det senaste kvartsseklet har det även förekommit aprilmanader med medelvärden under 0. Kallast var det 1956 med 1,4 minusgrader.

Nederbörden för hela aprilmanaden kom att stanna vid 16 millimeter mot normala 45 och av de här 16 millimetrarna kom 12 efter den 20:e. Dessförinnan var det så gott som uppehållsväder. Vi kan med andra ord se tillbaka på en fin aprilmanad.

Snö finns inte i egentlig mening efter kustsektorn men däremot regerar kung Bore ordentligt i inlandet och i fjällvärlden. Och där är snödjupen betydligt större i år vid månadsskiftet än förra året. Följande siffror noterades den 30/4, fjol-årets siffror inom parentes. Det gäller alltså snödjupen.

Gunnarn 29 (0), Hemavan 60 (48), Stensetha 28 (0), Asele 13 (0), Lycksele 44 (0), Nordmaling 0 (0), Arjeplog 52 (20), Vuggattjälme 15 (0), Klimpfjäll 51 (58), Dikanäs 65 (0), Vindel-Storsjö 45 (0), Arvidsjaur 54 (35), Högländ 42 (18), Fredrika 33 (0), Vindeln 36 (0), Norsjö 23 (5), Vännäs 27 (0), Umeå 0 (0).

HERBERT BYLUND

LEVAR och ARKANGELMANG

LEVAR HOTELL

— NORDMALING

serverar

VÅRMIDDAG 1 maj kl 12-19

Bordsbest. tel 0930/101 09, VALKOMNA!
Vördsamt

Ulla-Brith Häggström

RUNDVIKS GDV

Dans Ordenshuset lördagen den 3 maj kl 21—01.

Musik: LEWIS

Damernas 1½ timme, kaffeservering, medlemskontroll. Vi vill också tacka publiken för den gångna säsongen.

Styrelsen

Varg i Nordmaling

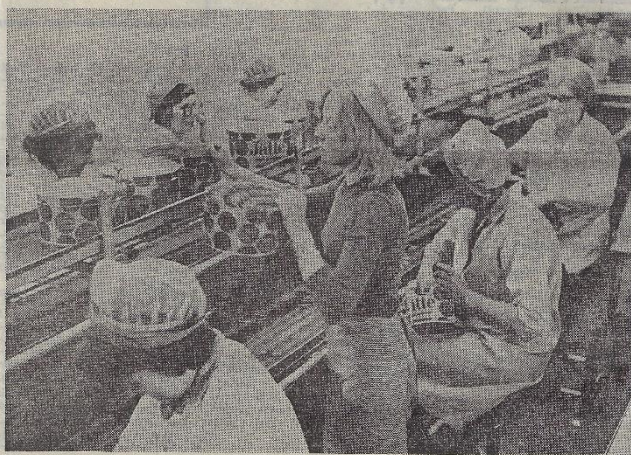
På tal om rovdjursförekomsten berättas i femårsberättelsen att under perioden har två vargar döts i närheten av Nordmalings kyrkplats. I lappmarken har under perioden 1896-1900 döts sex björnar, 61 vargar, 8 lodjur, 166 järv, 1602 rävar, 33 örnar, 669 uvar, 374 hökar och 32 uttrar. Rovdjuren i sin tur sägs ha dödat 380 får, 1 nötkreatur, 3 getter, 440 renar och 537 fjäderfä.

Älgen har varit fridlyst under femårsperioden men tjuvjagas tämligen allmänt. Inom lappmarksföggeriet har 21 personer fallits för denna jakt och 13 för olagligt innehav av älgkött.

Fabrikör John Aström, chef vid Nyåkers pepparkaksfabrik.

Kvinnorna är i majoritet hos Nyåkers pepparkakor

Damerna vid bandet i full gång med paketering.

ATT STARTA företag på landsbygden är ju något som man inte i dessa tider är speciellt van vid. Man hör ju allt som oftast att det skulle varit bra om det kunde ordnas så att även de som bor på landsbygden kunde få del av industriförskningen. Den som bor på landsbygden tvingas nu att åka mittals varje dag för att komma till sitt arbete. Och hur ofta är det som i ex landsbygdskvinnor har möjlighet att komma till något arbete?

De långa avstånden gör att man nödgas ha bil och i regel så är det maken som behöver den för att han har sitt arbete på annan håll, men det finns exempel som visar att det går bra att driva företag

Signe Konradsson har jobbat femton år vid företaget.

även i en avfolkad bygd. Det kan man bevisa i Nyåker där man har Nyåkers pepparkaksfabrik. I Nordmalings kommun skulle man kunna ha fler industrier av den typen i inre delen av kommunen. Man har ju ännu järnvägsstationen kvar i Nyåker.

DET KANSKE funnits stora förutsättningar att få behålla den stationen levande om flera företag fanns på nära håll. Nog för att det är omöjligt att ta sig fram till järnvägsstationen. Vägverket syns ha glömt bort att det finns en plats som heter Nyåker. Trots upprepade påstötningar så går det inte att få upp en skylt som visar att Nyåker finns med järnvägsstation och anslutningsuppgifter. I Nyåker finns en typisk kvinnindustri nämligen Nyåkers Pepparkaksfabrik. Fabriken har expanderat kraftigt sedan starten 1854. 1900 delades den av brand men återupbyggdes samma år, men då större och för automatisk drift. Fabriken har efterhand både utökats och förbättrats på många sätt. I starten jobbade förutom ägarna, hustruerna Bengt och John Aström fem-sju kvinnor.

I starten var det jobbigt, säger fabrikör John Aström. Vi körde då dubbla skift med samma folk, så arbetsdagen blev upp till 16 timmar. Det var hårda bud. Vi fick då fram omkring 60.000 kakor på dessa 16 timmar. Idag är kapaciteten uppe i över en miljon kakor per normal arbetsdag. Årsproduktionen är nu uppe i över 800 ton.

De tillverkar även kardemummasockerkorpor och marängar. 30.600 skorpor i timmen spottar maskinen fram och vad årsproduktionen beträffar så ligger den på 36 ton per år. När marängtillverkningen är i gång så brukar fru Sonja Nilström producera omkring 40.000 marängar om dagen. Marängtillverkningen sker främst som pepparkakstillverkningen automatiskt utan det är en mer tidskrävande procedur.

DEGITILLVERKNINGEN sker automatiskt vad gäller tillvägning av material. Allt är programmerat så det bara är att trycka på knappar. Då kommer rätt mängd som behövs av varje sort och arbetas samman i en stor deggryta och vidare till uppdelningsmaskiner som för kakorna vidare med band genom den 30 meter långa ugnen fram till damerna som tar emot och paketerar dem.

Vid företaget råder mycket god kamrader och cheferna är mycket omtyckta av sin personal. Damerna vid bandet tog just upp till diskussion om de skulle kunna göra en gemensam resa till Kanariöerna. Två av damerna, Signe och Anna Konradsson, har jobbat vid fabriken i 15 år. Det är ett företag som man stannar hos när man en gång har kommit in i det. Av 25 anställda vid företaget är 26 kvinnor.

IRMA JOHANSSON

En svängom på Strandholmen

6/5 75

3-7/5 75

AN LEVA de gamla gubbar! Det var dans på Nordmalings Åldoms hem Strandholmen. För dansen svarade i främsta hand Nordmalings pånyttfödda folkdanslag, som gav uppvisning. Och en uppskattad sådan. Men dansen sträckte sig längre än så. När Calle Strandberg på sin fiol och med hjälp av tre dragspelare klädde i med Kväsarvalsen m.fl. gamla kända danslåtar, ja då började det rycka i benen på pensionärerna. Upp till dans med den kvinnliga delen av folkdansarna gick flera

gubbar. Och att takterna satt i gav man klart besked om. Äldst att ta sig en svängom var f. jordbruksarbetare och smede Elof Nordgren, Olofsfors. Han som en gång var Nordmalings förste traktorförare och såg till att Kungsstenen kom till Nordmaling 1921. Han fyller föresten 90 år i höst.

En annan pigg dansare var 73-åriga Ragnar Edlund från G:a Nordsjö. Där gick svängarna efter gammalt fint mönster.

Folkdansarnas uppvisning blev också ett uppskattat inslag.

BILDEN: Här dansar Elof Nordgren (90) och Ragnar Edlund (73) med damer ur Nordmalings folkdanslag.

AUKTIONER

NORDMALING

Vid Rödviågårdén, Nordmaling (nära E 4) försäljes genom offentlig auktion lördag 10 maj, med början kl. 10.00, diverse jordbruksredskap, däribland radsåningsmaskin, lättbindare och tröskverk. Dessutom försäljes kapverk, två klyvsågar, smärgel, diverse möbler m.m. Kontant betalning.

Torsten Wallin
Rödviåén

6/5 75

HÖRNSJÖ Folkan • Moget

Onsdag 7 maj kl. 21-01 • Säsongfinal

Säsongfinal me' grabbarna som kan konsten att hålla igång.

Lägre entré före kl. 21. Damernas 1/2-timme. Servering.

KJELL-RUNES

Vår kära Mor, Svärmor och Mormor

Ida Katarina
Palmgren

• 3/4 1894 † 1/5 1975

har lugnt och stilla insomnat i tron på sin Frälsare. Sörjd och saknad men i ljus och tacksamt minne bevarad av oss, systrar, svägerska, övrig släkt och vänner.

Nordmaling den 1 maj 1975

Ingeborg och Alvar
Margit och Gustaf
Elsie och Sören
Maj-Lis och Sven
Barnbarn och Barnbarnsbarn

Gud märker när stegen blir tunga
Och trötta de älskades drag
Han varslar när krafterna svika
Och hjärtat slår matta slag
Då öppnar han kärleksfullt famnen
Och låter den somna i frid.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell lördagen den 10 maj kl. 12.00. De som med sin närvaro önskar hedra den bortgångnas minne inbjudes till församlingsgården efter jordfästningsakten. I stället för blommor en gåva till missionen. Meddelas endast på detta sätt.

7/5 - 9/5 75

+

7/3 75

Vår käre Far, Morfar, Farfar och Svärfar

Per Gustaf Adolf Johansson

• 5/3 1893 † 4/5 1975

har lämnat oss, övrig släkt och vänner i djup sorg och saknad.

Rundvik den 4 maj 1975

Ake och Gerd
Halvdan och Margot
Marianne och Gustav
Barnbarn
Barnbarnsbarn
Syskonen

Blott en dag ett ögonblick
i sänder
Vilken tröst, evad som kom-
mer på!
Allt ju vilar i min Faders
händer:
Skulle jag som barn, väl
ängslas då?
Han som bär för mig en faders
hjärta
Giver ju åt varje nyfödd dag
Dess beskärda del av fröjd
och smärta.
Möda, vila och behag.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell lördagen den 10 maj kl 14.00. De som med sin närvaro önskar hedra den avlidnes minne inbjudes till Församlingsgården efter jordfästningsakten. Meddelas endast på detta sätt.

7/3 75

Gökotta vid Ålidstugan

NORDMALING (VK)

Närmare 100-talet unga och gamla hade mött upp på Kristi himmelsfärds dags morgon vid Ålidstugan för att vara med vid Skidfrämjandets traditionsenliga Gökotta. Pastor Olof Klínth talade. Vidare medverkade makarna Siv och Christer Westman, Nordmalingsbygdens pingstförsamlings kör under ledning av Joel Sjöberg samt Gerd Johansson och Kerstin Sundquist med duettsång.

Vädret var enastående. I den tidiga morgonstunden var det helt vindstilla och majsolen log sitt allra vackraste leende. Snön var borta, fåglarna kvittrade och man kunde riktigt se hur det grönskade i Lögdeälvsdalen.

Fru Solveig Lundgren, Nordmaling, som under en följd av år deltagit i Skidfrämjandets barnverksamhet fick motta Skid- och Fri-

luftsfrämjandets förtjänstecken. Samma utmärkelse tilldelades lokalavdelningens friluftsassistent Thore Lindgren, Högländ, Norrfors. Han har under fem års tid arbetat vid främjandets skidsportanläggning Ålidbergen.

7

Nordmaling begär ändrad stadsplan för hotellfrågan

NORDMALING (VK)

Vid kommunstyrelsens sammanträde i Nordmaling på tisdagen framstod hotellfrågan ånyo som det stora debattämnet. Den här gången gällde det att ta ställning till ett majoritetsförslag från arbetsutskottet att anmoda byggnadsnämnden att begära stadsplaneändring för kvarteret Svanen i anslutning till södra utfarten mot E 4 i Nordmalings samhälle. Detta för att få myndigheternas besked om ett nybygge av motor-motell, enligt Esso motor hotel AB:s erbjudande, kan godkännas.

Vid ärendets behandling i arbetsutskottet var man inte överens. Ledamöterna H Bylund (fp) och K Holmgren (s) yrkade på att ärendet omedelbart skulle skickas vidare för begäran om stadsplaneändring för att därmed få ett klart besked från myndigheterna, dvs länsstyrelsen. Ordföranden Lennart Jacobson (c) företrädde en annan uppfattning, nämligen att hela hotellfrågan skulle utredas på nytt genom VAB:s försorg. Därmed skulle även Levar hotells senare framställning om kommunalt engagemang komma med i utredningsbilden.

Efter en tumsång debatt i kommunstyrelsen var det dags för röstning, som slutade 5-4 till förmån för förslaget om begäran om stadsplaneändring, dvs att efterhöra länsstyrelsens besked om det sk Esso-alternativet. För det förslaget röstade alla fyra socialdemokrater plus f.p.s ledamot medan utredningsförslaget stöddes upp av de tre centerpartisterna plus moderaternas ledamot.

INDUSTRILOKALER I OLOFSFORS

Sedan kommunstyrelsen beslutat uthyra fd hangarbyggnaden i Olofsfors (flygfältet) för industriellt ändamål har byggnadsavdelningen gjort en kostnadsberäkning för att bygga om lokalerna så att de motsvarar gällande krav. Kostnaden ligger på ca 100.000 kr. Kommunstyrelsen beslöt tillstyrka att lokaländringarna genomförs i enlighet med förslaget.

Sociala centralnämnden vill, genom omDispositioneringar och ändringar i Gräsmys skola, bereda möjligheter för permanent förskola för Gräsmys-Hörnsjö-området. Kommunstyrelsen godkänner åtgärden till det belopp som kan erhållas i anordningsbidrag från skolstyrelsen.

Kräkens missionsförening får sedvanligt bidrag 5.000 kr för upprustning och renovering av byns missionshus under förutsättning att missionsföreningen lämnar skriftlig garanti att lokalerna upplåtes för allmänt ändamål.

Vägbelysningen i Brattsbacka blir dyrare än beräknat, ca 5.000 kr. Kommunstyrelsen beslöt godkänna prishöjningen.

Tomtförsäljningar godkändes från Arne Hägglund, gäller Levar 1:104 och för Televerket, gäller Prästbordet 1:157. På förslag av arbetsutskottet beslöt kommunstyrelsen anslå 2.000 kr till Bredviks bygdegårdsförening för reparation av småbåtshamnen på Bäcknåset.

Ytterligare tomtförsäljningar bi-

fölls för Kurt Jonsson och Lisbeth Andersson, Levar 1:122, Henry Jonsson och Mirjam Östensson, Umeå, Levar 1:122, Henry Jonsson och Mirjam Östensson, Umeå, Levar 1:123 och Leif Benggören, Umeå, Levar 1:124.

Nordmalings hemslojd och konsthantverk satsar på utställningsmonter i årets Nolia-mässa. Kommunstyrelsen beslöt, att kommunen för ändamålet förhyr 20 kvm monter, kostnad 3.200 kr och därutöver tillstyrker man ett försöksanslag på 5.000 kr, som ställs till fritidsnämndens disposition för ändamålet.

Bland tilläggsärendena godkändes försäljning av tomten Levar 1:79 till Bengt Ejelöf, Nordmaling. Vidare tillstyrker kommunstyrelsen amorteringsfrihet under 1975 för ett borgen slån till Kalabergstrafiken AB, som nu har 60-talet anställda.

Minskad omsättning för Masonite 1975^{8/5 1976}

NORDMALING (VK)

Det gick inte så bra för Masonite i fjol. Man omsatte 1212 milj kr vilket är 31,9 milj mindre än rekordet 74. Kostnaderna minskade med 8,9 milj. I bruttoöverskott redovisas 9,1 milj mot 32,1 milj kr 1974. Efter avsättning till lagerreserv och skatter redovisas 1,1 milj kr i nettovinst.

Den mackenta försämringen i marknadsläget för sågade trävaror, som inträffade under senare delen av 1974 slog 1975 igenom med full kraft. Leveransvolymen sjönk med 34 procent jämfört med 74 års leveranser och medelpriset för sågade produkter minskade med 23 proc. 1974 sålde bolaget sågade trävaror för drygt 70 milj kr. Försäljningen 1975 stannade vid 35,4 milj. kr.

Även för Masonite försämrades marknadsläget kraftigt främst under andra halvåret 1975. Leveranserna av board sjönk med 13 procent.

58.794 ton board producerades mot dryga 64.000 ton föregående år. Efterfrågan på masonite på exportmarknaden sjönk kraftigt medan försäljningen inom landet var relativt god. 73 procent av 53.000 ton gick på hemmamarknaden. Beträffande Ma-

sonite kunde ökade produktionskostnader delvis kompenseras genom prisökningar.

● 93.000 KBM SAGADE TRÄVAROR

Produktionen av sågade trävaror stängdes till drygt 93.000 kbm. I februari stängdes skift 2 vid sågen i Årsbäck. I mars stoppades driften vid båda sågverken i tre veckor och i december upphörde tills vidare produktionen i Årsbäck. Jämfört med föregående år minskade sågningen med 21 procent.

Omsättningen vid Olofsfors bruk ökade till 5,3 milj kr, en ökning med 26 procent. Brukets orderingång betecknas som god och någon avmattning i efterfrågan på brukets smidesprodukter har ej märkts.

● SYSSELSÄTTER 800 PERSONER

Totalt sysselsatte Masonite 1975 i medel 800 personer. Det är 78 mindre än föregående år. Därav har 124 i skogen (-28), 521 i industriförelsen (-53), 34 i kraftverksförelsen (-41) och övriga 121 (+4).

I ömer uthetade bolaget nära 34 milj kr. Därav kommer drygt 10 milj kr i pension och sociala avgifter.

● DET LJUSNAR

I utsikterna för innevarande år framhålls i årsredovisningen att Masonite AB träffats hårdare än de flesta skogsindustriföretag av den nedåtgående byggekongjunkturer, eftersom huvuddelen av företagets produkter består av byggmaterial.

Man räknar ej med att 1976 skall medföra någon väsentlig förbättring av lönsamheten. En viss förbättring främst för sågade trävaror väntas. Under årets första månader har trävarupriserna kunnat höjas avsevärt, men även produktionskostnaderna stiger.

Produktionen i bolagets nya komponentfabrik beräknas komma igång under året. Målsättningen för den nya avdelningens verksamhet är tillvaratagandet av fördelarna av vidareförädling av företagets huvudprodukter — trä och masonite.

ANDERS ASTRÖM

DÖDSFALL ^{4/5 1976}

Jonas Eriksson, Sunnansjö. På Umeå lasarett avled på söndagen, efter en kort tids sjukdom, före hemmansägaren Jonas Eriksson, Sunnansjö, Nordmaling. Han var 90 år. Närmast sörjande är sju barn med familjer samt fem syskon.

Eriksson var född i Sunnansjö och växte där upp bland 10 syskon. I unga år provade han ett antal år som sågverksarbetare i Långgröva Söderhamn. Men han kom att återvända till hembygden och gifte sig och förvärfvade svärfaderns hemman. På fastigheten uppförde han sen den gård han genom åren kom att bebo.

Sitt jordbruk skötte han omsorgsfullt och hann jämsides med arbetet hemmavid bli deltagare i virkessorteringen i Lögdeälven under våren och vintertid arbeta i skogen. 1964 övertog en av sönerna gården. Året därpå blev Eriksson änkan. Han har för sin höga ålder haft förmånen att få ha god hälsa och vitalitet.

Nils-Olov Johansson, t.h. och Per Wiksten har all anledning att känna sig stolta. Att vinna en trafikknäppstävling med 20.000 motståndare är inte det lättaste.

Nordmalingselev bäst i länsfinal om trafik^{17/5 1976}

Av 20.000 elever på hög- och mellanstadier runt om i länet hade 42 stycken kvalificerat sig till länsfinalen i Skolornas Rikstävling i trafikknäpp som avgjordes i Umeå i helgen.

Platsen för skådespelet var Hagskolan och dess omnejd. Först av allt gjorde eleverna en teoritest med en massa kniviga frågor om trafik och främst på dessa var Per Wiksten, Bureå Centralskola på mellan-

hansson från Nordmalings Centralskola var duktigast av de äldre. Dessa två killar var också främst sammanlagt även om de fick stryk i den praktiska delen, men de hade så stort försprång från teorin så de övriga kunde inte äta in poängen.

För Per Wikstens del innebar vinsten att han får resa ner till Nybro den 25 maj och försöka ta hem riksfinalen. Nils-Olov Johansson får inte resa lika långt. Luleå blir värd för högstadieselevernas riksfinal och den går 1, 2, 3 juni.

Glädjande var att så många föräldrar är intresserade av denna tävling och i många familjer hade man gått man ur huse för att följa sonens eller dotterns kamp i tävlingen.

Nämnas bör också att alla finalisterna fick priser vilket kanske spekrar till fortsatt tävlingsnärhet. Resultat, Högstadiet: 1) N-O. Johansson, Centralskolan, Nordmaling, 2) Roger Renström, Malå Centralskola, 3) Urban Persson, Tunadalskolan, 4) Bertil Eriksson, Tegs Centralskola, 5) Jan Lindgren, Sörböle Centralskola.

Mellanstadiet: 1) Per Wiksten, Bureå Centralskola, 2) Rune Andersson, Nybyskolan, 3) Ulf Karlsson, Åbys skola, 4) Mikael Andersson, Storbrännans skola, 5) Eva Öberg, Hörnefors Centralskola.

60 år söndag 9 maj hemmansägaren Waldemar Eriksson, Nordanbäck, Nyåker. Han är född på gården, som han nu bor i.

I unga år arbetade han i skogen åt bli Nordmalings Ångsågs AB, och därefter många år åt vägförvaltningen i olika slags vägarbete. 1936 övertog han hemgården och blev bonde på heltid.

Han har fortfarande fyra kor i ladugården och dessutom arbetar han i tillgång av tid på den egna skogen.

Hans stora intresse förutom jord- och skogsbruket är och har varit fiske. Han har legat många nätter uppe vid Harkvatnet och Mållartjärnarna och fiskat. Dessutom tycker han att det är en härlig avkoppling att få smyga med metspöet efter en bäck och försöka lura någon bäckförel.

*Nordmalingskritik
mot strandskyddet* 9/57

NORDMALING (VK)

I sitt yttrande till länsstyrelsen om avgränsningen av det generella strandskyddet är Nordmalings kommun kritisk dels mot den korta tid som stått till kommunens förfogande i strandskyddsfrågan, dels till delar av bestämmelserna.

I programmet för säkerställande av den fysiska riksplaneringen har kommunen sagt att en översyn av förordnandemrådena inom kommunen skall göras. För närvarande saknas tillräckligt underlagsmaterial för denna bedömning. Kommunen anser därför departementschefens uttalande om möjligheten till jämkning av strandskyddet efter lagens ikraftträdande som väsentligt. Det generella strandskyddet efter den 1 juli 1975 kommer inte att betraktas som definitivt, utan kommunen förbehåller sig möjligheten att senare yrka på förändringar av skyddet. Kommunen räknar med bättre bedömningsunderlag alltså eftersom den översiktliga planeringen i kommunen fortskrider, framförallt inom de riksintressanta områdena.

♣ SKYDD FÖR ÄLVARNA

Beträffande säkerställande av sjö-
ar och vattendrag som inte berörs
av strandskyddet vill kommunen er-

❖ **UNDANTAG**

Beträffande undantag från bestämmelserna anser naturvårdsverket ska kunna meddelas i fall då det allmänrättsliga utnyttjandet av ett strandområde inte inskränks av den ansökta bebyggelsen. Kommunen vill även till denna kategori hänföra områden där allmänsrätten är utsläckt och kommer att så förbli under överskådlig tid. Exempel på detta är bland annat byar som ligger inom den riksintrassanta älvdalen och där bebyggelsen ofta ligger i anslutning till vattenområde. Andra skäl till dispens bör vara dels nyligen gjorda avstyckningar inom strandområde gjorda före lagens ikraftträdande och dels utfyllnad av "luckor" i befintlig bebyggelse.

Hotellfrågan 9/5 1975
i Nordmaling:
Fp förordar
Esso-alternativ

NORDMALING (VK)

Hotellfrågan har i Nordmaling kommit att dominera debatterna senaste halvåret. Debatten blossade upp mot riktigt i och med att kommunen fick ett erbjudande från Eso Motor hotel AB om uppförandet av ett modernt hotell vid E4 i anslutning till södra utfarten från Nordmalings samhälle. Aktue llt tomtområde blev kvarteret Svane, som på stadsplassen anges som industriområde.

FÖRORD FÖR ESSO

I Essos bestämmelser ingår, att oljebolaget genom entreprenadfirman TIAB i Borlänge, skall uppföra motellbyggnaden. Kostnaderna beräknas till ca 2,6 milj. kommunen skall sedan under en 15-årsperiod avbetala motellfastigheten intill ett belopp av ca 2,1 milj. Sedan får kommunen överta fastigheten för den symboliska summan av 1 kr. Eso förhåller under tiden fastigheten av TIAB fram tills dess att kommunen står som ägare.

Esoo förbinder sig att svara för driftan av motellrörelsen. Ett par tre sammanträffanden har också skett mellan representanter för oljebolaget, TIAB och kommunen. Nu har det krånglat till sig i och med att byggnadsnämnden i Nordmaling förutsätter att ett motellbygg på den aktuella tomten förutsätter en stadsplaneändring och därmed kommer uppenbarligen motsättningar som nu börjar bli politiskt infekterade.

Vid ett styrelsesammanträde på tisdagskvällen beslöt folkpartiets företrädare i Nordmaling göra ett direkt uttalande i den aktuella hotellfrågan.

Folkpartiet i Nordmaling beslöt på ett tidigt stadium att stödja Esso-alternativet framför ett direkt kommunägt hotell. Som främsta argument härför pekar man på ekonomiska fördelar för kommunen. De gäller framför allt oljebolagets förbindelse att självt lösa rörelsen. Skulle kommunen däremot stå som hotellägare har erfarenheterna från andra kommuner klart visat att löpande driftskostnaderna blir mycket betungade.

Från folkpartihåll i Nordmaling har man också mycket svårt att förstå länsmyndigheternas betänkligheter inför en stadsplaneändring på kvarteret Svanen som skulle göra det möjligt att på tomten placera ett motell. Anslutningen av Kungsvägen mot E4, södra utfarten från Nordmaling, har byggts om av vägverket. Efter ombyggnaden, anses trafiken flyta mycket bra. Knappast ett enda olyckstillbud har förekommit. Den eventuella mertrafik som kan tänkas bli, om hotellet placeras i anslutning till E4, måste bli av sådan ringa beskaffenhet att totalbilden knappast kan påverkas.

Folkpartiet i Nordmaling anser sig därför böra stödja det sk Esso-alternativet så länge det finns med i bilden.

+ 10/6 1978

Min älskade Make, vår Far,
Einar och Morfar

Helmer Jonsson

• 3/12 1906 + 6/5 1975

har hastigt avlidit i sitt hem,
djupt sörjd av oss, syskon, släkt
och vänner, men i ljusst minne be-
varad.

Baggård den 7 maj 1975

BERTA
Sigrid och Lars
Lennart och Ingegerd
Nils-Erik och Elvör
Viola och Levi
Olle och Gun
Edvin och Inger

Helen
Barnbarnen

Vad ville, vad tänkte, vad
önskade jag?

När vardagens arbete fyllde min dag.

Där fanns längtan att forma, att skapa, att ge,
Som oftast fick mogna, som några fick se.

Hav tack för lyckliga år som
fluktat

För ädel levnad som nu har
lyktat, lyktat.

För hjärtats godhet, osjälviskt
sinne.

Tack för det vackraste, ljusa
minne.

Hav tack för hela den tid som var
Och för den bild vi nu äga kvar.

Jordfästningen äger rum lördagen

den 17 maj kl 12 i Nordmalings
gravkapell. De som med sin när-

varo onskar neura den bortgangs
nes minne inbjudes till försam-
lingssången efter iordfästningsak-

ten.

Kursfinal i Agnäs

12/5 1975

"BYGD I FÖRVÄNDLING," en studiecirkel om hembygden har avslutats i Agnäs med många deltagare, bl a Tycho Nyman, Pengsjö, i vars hem avslutningsträffen också var ordnad. Naturligtvis visade hembygdsforskaren det nymanska nybyggarmuseet. Kursen har under en hel vinter studerat nybyggerlivet i Bjurholms sockens äldsta by, med första bebyggelsen troligtvis från senare delen av 1300-talet. Hembygdstudiecirkeln har som ledare haft riksdagsman Tore Nilsson, under många år bo-

satt i Agnäs, och cirkeln har anordnats av Medborgarskolan. Vid landsvägsbron över Öreälven i Agnäs kommer under sommaren att färdigställas en rastplats för turister och andra som i lugn och ro vill vila en stund vid den vackra platsen. Där uppföres en gammal ängslada, eldhus och kvarnsten från byns första kvarn. En kort byahistorik kommer också att bli tillgänglig. BILDEN: Främre raden fr.v: Tycho Nyman, Berta Berglund (stymd) Astrid och Arnt Israelson,

Rune Lindström, Alvar och Magda Nyberg och Valfrid Lundberg. Bakre raden fr.v.: Harald Jakobson, Linus Lindberg, Tore Nilsson, Erik Nordström, Bernhard Åström, Karl-Gustav Åström, Alfons Norberg och Hans Norberg. Fru Dag-ny Nordström (ej på bilden) har också deltagit i studiecirkeln. ★

Nordmaling: 12/5 1975 Nykterister valde ny ordförande

NORDMALING (VK)

Det blev ordförandeskifte i den samarbetskommitté i Nordmaling som arrangerar Folknykterhetens Dag. Vid valet till ny styrelse på torsdagen, efter det egentliga programmet vid årets möte i Järnäs missionshus, utsågs till ordförande nämndeman Rudolf Bergström, Hörnsjö.

Årets högtid inleddes med en bil-kortage från Nordmalings samhälle till Järnäs. Bakom det arrangemang-et stod som vanligt MHF:s lokalav-delning. Missionslokalen i Järnäs var så gott som fullsatt när ordförande Hilmar Dahlsfeldt hälsade välkom-men. Programmet inleddes med sång till gitarrer av ungdomarna Anders Forsberg, Mo, och Pär Tegenfeldt, Hörnsjö.

För dagens högtidstal svarade pas-tor Robert Redstig, Vindeln, som framhöll betydelsen av förståelsen mellan människorna och då fram-för allt förståelsen för alla dem, som hamnat på livets skuggsida och där alkoholen kan vara den stora boven i många drama. Spriten kostar sam-hället oerhörda pengar och tyvärr vi-sar det sig att alkoholvänorna träng-er allt längre ner i åldersklasserna.

Nu går inte skolan fri längre och nog är det på tiden att vi tar oss i kra-gen för att hjälpa åt i kampen mot alkoholen, menade han.

Till övriga arrangemang vid det här mötet organiserade MHF, genom Alvar Bäckström och medhjälpare, ett tävlingsprogram med direkt test-ning i trafikfrågor. Segrare i den tävlingen blev en kvartett bestående av familjemedlemmarna Yngve, Mari och Carina Eriksson samt fru Mildred Karlsson.

VALEN

Till styrelse i samarbetskommittén valdes Rudolf Bergström, Hörnsjö (ordförande), K G Wilhelmsson, Nordmaling, Astrid Sandström, Mull-sjö, Hilmar Dahlsfeldt, Djupsjö, Ro-land Eriksson, Rönholm, Gunnar Andersson, Nordmaling, Alvar Bäck-ström, Nordmaling och Anders Fors-

Den här trion svarade för huvudprogrammet. Ungdomarna Pär Tegenfeldt och Anders Forsberg spelar och sjunger för föredrags-hållaren Robert Redstig, Vinden.

berg, Mo. Fem av dessa blir ordina-rie ledamöter och tre suppleanter. Styrelsen kommer senare att hålla konstituerande sammanträde.

Till byaombud valdes Stig Fred-lander och Allan Bäckman, Nyåker, Evert Molin, Tallberg, Thomas Nor-gren och Hilmar Dahlsfeldt, Baggård /Djupsjö, Rudolf Bergström och Bör-je Jakobsson, Hörnsjö, Ingvar Ström-gren och Hjördis Lindgren, Gräsmyr, Rubin Westermarck, Hummelholm, Henrik Eriksson, Torrböle, Astrid Sandström, Mullsjö, Hilding Lund-ström, Brattfors, K G Wilhelmsson, Alvar Bäckström och Gunnar An-dersson, Nordmaling, Thure Jakobs-son, Rundvik, Joel Holmberg och Ernst Jakobsson, Lögdeå, Rolf Söder-man, Håknäs, Henry Sundkvist, Öre, Hader Bergström, Kråken/Bredvik,

Maj-Britt Johansson, Järnäs och Ber-til Sjoberg, Åre.

Till valberedning utsågs Hjördis Lindgren, Gräsmyr, Joel Holmberg, Lögdeå och Thomas Norgren, Baggård. Revisorer: Elis Bäckman och Lennart Karlsson.

Rudolf Bergström, ny ordförande i samarbetskommittén.

Europamästaren vann i Husum Rundvik bästa ungdomsklubb

12/5 1975

HUSUM (VK)

Säsongens första större terrängtävling — den femte upplagan av Husumterrängen — som avgjordes i lördags vid Degersjöns friluftsanläggning, blev en solig och fin upptakt för friidrottarna i norr.

En prominent gäst, europamästaren i maraton Ian Thompson, England kom efteranmäld till tävlingen. Det kan väl

tyckte att jag höll honom bra, sade Stellan Eriksson efter 7000 m-loppet och matchen mot Thompson. Hängde med i tre kilometer, men då ökade Thompson något och skruvade hela tiden upp tempot och då la jag för gott att göra mitt eget lopp. Stellan var dock mycket nöjd med formen och såg fram mot en som han hoppades fin säsong. Nästa tävling för hans del blir Umedals-terrängen.

Det här var trevligt, sa maratonsmästare Ivan Thompson när han kom i mål. Gästar bekanta i ö-vik. Kom för övrigt med flyg på förmiddagen från England. Där har vi också terränglopp. Jag har sprungit fyra maratonlopp. Vunnit lla med EM i Rom som topp. Dessutom blev jag också samvåldesmästare. Min nästa tävling blir i Uleåborg den 15 maj, slutade en glad segrade.

Lauri Hietanen, Umedalen gjorde ett bra lopp på 7000 m banan och segrade i YO-klassen på 25.33. Segrade gjorde också Paul Vincent, Team Esplanad. Han vann AO på 26.13 i motionsklassen damer vann Signe Andersson, Norrfors på 32.34. I herrarnas motionsklass vann Bertil Johansson, Teg med 27 sekunder före Rundviks Hasse Persson.

Med seger för Mikael Thurdin pojkar F, syskonen Jan och Susanne Viklund i klasserna H, resp. F och Monica Möller, flickor D, samtliga Rundvik, blev västerbottensklubben dagens bästa på ungdomssidan.

För Monica Möller del blev det extra uppvaktning från arrangörshall. Hon fick tillsammans med Dan

Bergkvist, Husum, pojkar B, och Olle Vikner, veteran, Moliden, ett fång röda rosor. Monica, Dan och Olle är nämligen de enda som har segrat alla de fem gånger som Huumster-rängen har arrangerats.

I dagens tävling sprang Monica 1500 m-banan på 6.06 — elva sek bättre än tvåan Gunilla Sjödén, Anundsjo och en sek snabbare än seg. i flickor B.

Nu skall jag börja träna, sa en skattande Ann-Katrin Carlsson från Hissjö när hon sprang i mål som segrade i flickor E. Hon vann med fem sek för Rundviks Asa Vestman.

Vann du också, Ann-Katrin ställde frågan till klubbkompisen Siv Häggström, som brukar vinna allt hon ställer upp i.

Nää, svarade Siv. Vem vann då?

Hon som brukar bli tvåa, sa Siv. Och hon som brukar bli tvåa var Nordmalings lilla Ingrid Bergström, som nu spurtade om Siv strax före mål och slog henne med en sekund och vann yngsta klassen.

Övriga västerbottensvinnare var Kristin Holmlund, flickor B, Nyåker, Johan Åström, pojkar E Sandvik, Anders Andersson, pojkar G Norrfor. Och för arrangörsklubben, Husum IF, segrade förutom Dan Bergkvist även Inga-Britt Häggström, flickor C och Rolf Lundqvist, pojkar A.

Plaket och prisutdelning bildade slövinjett på den utmärkt arrangerade tävlingen.

NISSE

sägas att han kom, sågs och segrade.

Han lyckades dock inte kapa banrekordet, 22.19, men noterade trots detta fina 23.25 på 7 000 m-banan. IFK Umeås Stellan Eriksson blev tvåa på tiden 24.06 och ser ut att vara i bra form. Västerbottningarna skötte sig utmärkt och tog hem tretton klassvinster. IFK Rundvik blev bästa ungdomsklubb med fyra segrar.

Rundvik 2.53 12) M Åberg Rundvik 2.53 13) G Ågestedt Nordmaling 2.53 15) U Lindblom Umedalen 2.56 16) I Jonsson Rundvik 2.58 17) J Edman Hedlunda 2.59 18) G Eriksson Umedalen 3.01 21) Christina Wilcke Nordmaling 3.06.

Pojkar H: 1) J Wiklund Rundvik 2.41 2) A Jonsson Rundvik 2.44 3) M Näsmark Vingarna 2.45 4) K Jonsson Rundvik 2.46 5) R Åhlstig Hedlunda 2.50 7) A Jakobsson Umedalen 2.52 8) M Stenberg Klabböle 2.58 9) R Eriksson Umeå 3.01 11) U Eriksson, Nordmaling 3.03 12) J Palm Sandvik 3.05 13) H Larsson Sandvik 3.05 19) F Sandhof Sandvik 3.23 21) M Knutsson Umedalen 3.41 22) J Sedlacek Umedalen 4.03 23) T Sandström Umedalen 4.08.

Damer elit: 1) B Eringslid Ragunda 28.16, 2) M Tomson England 31.55 3) B Eriksson Jalles 32.40 4) A L Boman Hedlunda 34.46.

Damer motion: 1) S Andersson Norrfor 32.54 2) G Sjödén Anundsjo 34.38 3) B Nilsson Norrfor 35.42 4) B Vinsenth Sandvik 36.20 5) L Udd Rundvik 37.00 6) B Jacobsson Överboda 37.13.

Flickor C: 1) L Frost Sollefteå 5.39 2) L Nilsson Anundsjo 6.04 3) I Jonsson Rundvik 6.20, 5) K Nelehag Rundvik 6.31.

Flickor B: 1) K Holmlund Nyåker 6.07 2) G Jonsson Husum 6.22 4) C Bäckström Nordmaling 6.28.

Flickor D: 1) M Möller Rundvik 6.06 2) G Sjödén Anundsjo 6.17 4) M Fällman Sandvik 6.30 8) C Jonsson Björnen 7.09 9) A Kassberg Nyåker 7.44.

Flickor E: 1) A-K Karlsson Hissjö 3.48 2) A Westman Rundvik 3.53 3) V Ölund Rundvik 3.56 5) A K Eriksson Sandvik 4.06 7) A Nordin Umeå 4.11 8) S Gideonsson Hedlunda 4.14 10) B-M Tollessen Hedlunda 4.16 11) M Vincent Sandvik 4.20, 12) E Edman Hedlunda 4.22 13) A Söderström Hedlunda 4.24 14) K Wahlberg Björnen 4.25 15) H Blixt Umedalen 4.27.

Flickor F: 1) S Viklund Rundvik 2.37 2) B-M Holmlund Nyåker 2.44 3) A Forsberg Husum 2.48 6) A Vestergren Hedlunda 2.51, 7) C Lundgren Nordmaling 2.52 8) L Selin Hedlunda 2.52 9) E Jonsson Björnen 2.54 10) L Lundgren Rundvik 2.59 11) S Lundberg Nordmaling 3.03.

Flickor G: 1) I B Häggström Husum 2.38 2) C Eriksson Umeå 2.40 3) K Söderström Hedlunda 2.41 4) T Hietanen Umedalen 2.44 6) M Jonsson Umedalen 2.56 8) M Stenberg Klabböle 3.01 10) E Gustafsson Sandvik 3.12.

Flickor H: 1) I Bergström Nordmaling 2.47 2) S Häggström Hissjö 2.48 3) B Källsenius Umedalen 2.55 4) L Selin Hedlunda 2.58 5) A Lundgren Nordmaling 3.01 6) M Bäckström Nordmaling 3.06 7) H Wallberg Björnen 3.07 9) S Lundgren Rundvik 3.12, 9) A Hortell Rundvik 3.15 10) C Finnson Umedalen 3.17 11) P Gustafsson Sandvik 3.20 12) K Hansson Hissjö 3.23.

Odds & Plats

Dan Bergkvist och Monica Möller har vunnit Husumterrängen i alla fem upplagor.

Fortsättning nästa sida

Segrare är vi allihopa. Överst Ingrid Bergström, Nordmaling, Jan Wiklund, Rundvik, Anders Andersson, Norrfors, Susanne Wiklund, Rundvik, Mikael Thurdin, do, Ann-Katrin Carlsson, Hissjö och Johan Åström, Sandvik.

Seniorer elit 7000 m: 1) D J Tomson England 23.25 2) S Eriksson Umeå 24.06 3) B Lundgren MoDo 25.11 4) A Jonsson Tureberg 25.18 8) R Sjöberg Överboda 27.27 9) K E Backenstam Umedalen 30.01.

Herrar juniorer: 1) L Westberg Backe 27.15, 2) A Sjögren Umedalen 27.21 3) P Renman Nordmaling 27.44 5) G Haggström Rundvik 30.11.

Pojkar A: 1) R Lundqvist Husum 7.29 2) K Sjölund Kramfors 7.32 4) S Nilsson Björnen 7.36 5) H-A Fahlen Kramfors 7.49 6) G Hammarsten Robertfors 7.50 7) A Johansson Umedalen 7.51 9) K Lundholm Hedlunda 8.00 11) L-E Mohlin Rundvik 8.21 13) R Van Ahn Umedalen 8.29.

Aldre oldboys 7000 m: 1) P Vincent Esplanad 26.13 2) K Nordlander Vingarna 26.51, 5) S Jonsson Överboda 29.20, 6) B Jacobsson Överboda 29.46 7) L Strömberg Nordmaling 30.07 8) H Nordlund Rundvik 30.43 11) J Wallrud Nordmaling 32.20.

Yngre oldboys 7000 m: 1) L Hietanen Umedalen 25.33 2) A Westin Skogslöparna 26.08 3) M Källsenius Umedalen 26.30 4) T Jacobsson Överboda 26.59 6) B Boman Hedlunda 27.43 8) U Stenberg Klabböle 31.15.

Herrar Motion 4 7000 m: 1) B Johansson Teg 25.28 2) H Persson Rundvik 25.55 3) L Blomkvist Nordmaling 26.26 4) E Jacobsson Överboda 26.34 5) T Agestedt Nordmaling 26.40 8) O Karström Nordmaling 27.08.

Pojkar B: 1) D Bergkvist Husum 7.31 2) H Hietanen Umedalen 7.39 3) L Näsmark Vingarna 7.58 6) O Sjöholm Sandvik 8.12 8) G Lindahl Nordmaling 8.14 12) P O Gotthardsson Björnen 8.35 14) S Johansson Umedalen 8.46.

Pojkar C: 1) B Holmgren Anundsjö 5.33 2) H Jonsson Anundsjö 5.36 5) A Boberg Rundvik 5.51 6) O Edlund Rundvik 6.09 7) S Nilsson Rundvik 6.21.

Pojkar D: 1) M Lockner SUIF 5.27 4) T Alevik Sandvik 5.42 6) J Eriksson Norrfors 5.46 7) J Meijer Rundvik 5.47 8) O Fredolfsson Björnen 5.55 9) P Gerdin Kramfors 5.59 12) F Odevik Hedlunda 6.07 13) R Jacobsson Norrfors 6.06 17) M Persson Rundvik 6.19 18) K Hortell Rundvik 6.21 23) S Hietanen Umedalen 6.32 26) A Lindgren Umedalen 7.04.

Pojkar E: 1) J Åström Sandvik 5.48 2) K Leijon Kramfors 5.53 3) M Bäckström Nordmaling 5.56 8) P Hansson Hissjö 6.22 9) M Stenberg Klabböle 6.27 13) M Lindgren Hedlunda 6.34 16) L Martins Sandvik 7.08 19) K O Bertils Umedalen 7.23.

Pojkar F: 1) M Thurdin Rundvik 3.42 2) J Melander Kramfors 3.45 3) K Bergkvist Husum 3.47 5) G Hansson Hissjö 3.52 6) J Björkstén Umedalen 3.56 7) P Bergvall Nyåker 3.56 8) M Gustafsson Sandvik 3.57 14) B Strelert Rundvik 4.09.

Pojkar G: 1) A Andersson Norrfors 2.31 2) U Sedlacek Umedalen 2.34 3) M Ågren Undrom 2.36 4) K Avander Umedalen 2.40 5) M Åström Sandvik 2.41 6) P Österberg Nordmaling 2.45 7) J Knutsson Umedalen 2.46 8) P Sandlof Sandvik 2.47 10) A Lind Umedalen 2.53 11) K E Ekma

92 år 17/5/1975
Nittiotvå år måndag 19 maj fröken Alma Nordell, Brattfors, Nordmaling. Hon är född i Brattfors där hon också bott större delen av sitt liv. Numera vårdas hon på Nordmalings sjukhem, men är för sin ålder rätt pigg och vital.

12/5 75
Fann död säl

RUNDEVIK (VK)

På lördagen påträffade fabriksarbetaren Georg Nilsson, Rundvik en död säl ute vid Nabbskärshällan i Rönnholms skärgård. Det var under en promenad på skären i yttre skärgården mot Bottenhavet som Georg Nilsson uppmärksammade sälen. Den låg på hällen cirka sex meter från strandkanten. Om sälen har sköljts upp av vågorna eller krupit upp och

dött på plats gick inte att urskilja. Då det är många sommarstugor vid Nabbsundet och sälen var i förrutning fann Georg Nilsson för gott att kontakta Nordmalings-polisen. Denna kommer nu att rycka ut och ta bort den döda sälen, som var ett stort exemplar.

För ett par år sedas förekom en sjukdom bland sälarna som decimerade stammen betydligt. Några rapporter om någon ny epidemi förekommer bland sälarna har inte influ-

15/5 75
**Fortkörning
i Gräsmyr**

HASTIGHETSBEGRÄNSNING till 50 km/tim råder i trevågsforsningen Umeå - Nordmaling - Bjurholm, på en sträcka av 400 m. Beklagligt nog respekteras ej denna gräns, inte ens av byborna.

Med beaktande av de yttre betingelser som råder, skymd sikt, skola, affär med bensinstation och många minderåriga barn i området, är det ofattbart, fruktansvärt ansvarslost, att så många verkar använda korsningen för att testa kurvtagningsförmågan hos sina bilar.

Trots att vi försöker lära våra barn försiktighet i trafiken, övervaka dem och ibland när hjärtat åker upp i halsgropen hota med inläsning av barnens trehjulingar och cyklar är det omöjligt att helt hålla barnen borta från vägen. De måste dock gå både över och efter vägen (vägarna) för att kunna leka tillsammans.

Grundregeln, att man ska anpassa hastigheten till rådande förhållanden, kan inte upprepas för ofta. Låt detta bli en väckningssignal, den är behagligare än en böteslapp för fortkörning eller, vad värre är, att någon blir påkörd på grund av för vådlig framfart.

Lena och Christer Bäckman

15/5 75
Nordmalingskörpens

Motionsbingo

börjar annandag pingst 19/5 kl 13-15. Start- och målplats: Olofsfors brukshandel.
Bingon fortsätter sedan 25/5, 1/6, 8/6, 15/6 samma tider.

**EXTRAPRIS-GEVALIA
KARRÉ med ben 12:40**

SE ÄVEN ICA:s FLYGBLAD

SJÖBERGS

Nordmaling - Rundvik

DENIM

mörkblå, bredd 100 cm 12:- kr m

JEANS

blå denim, st c 91-191 37.50 till 56:-
även D-storlekar 125 till 161

Affärshörnan

Rundviksverken tel 300 32

15/5 75
Nordmaling

GEVALIA kg **11:95**
SKINKSTEK kg **15:90**
VÅR MARGARIN ... pkt **3:30**

TORS DAG, FREDAG, LÖRDAG

Bröderna Liljedahl

Nordmaling

Året-runt-maskinen.
5 mod. 3,5-8 Hk.

Välkända
Gilson
Jordfräs

En **ILVA** produkt

TÄRNAN 435

Längd: 4,35, bredd: 1,65, vikt: 125 kg. Djup: 0,65, akterbredd: 1,30. Lämpliga motorer: 4-20 hkr. Bärighet: 6 personer. 1 års garanti på laminatet.

Pris med åror 2.500 kr.

UTTERSTRÖMS

Nordmaling-Tel. 107 20 vx

92-åring minns:
17/5 75
**Auktion
i Järnäs
på fynden**

Fröken Anna Aström (92) från Järnäsclubb minns väl de ödesmättade dagarna.

— Jo, nog minns man den sorgliga historien, berättar fröken Anna Aström, 92, från Nordmaling. Hon är dotter till fyrvaktaren Erik Aström, Järnäsclubb.

Efter olyckan berättades att man lastat ett parti potatis samslipstenar uppe på bryggan. Inte underligt att det gick illa.

När katastrofen blev känd för ett flertal fiskebåtar ut för att söka. De fann vrakspillror och massor med gods.

Jag minns hur båtar kom i land med styckegods, bla stora lådor med porslin m.m. Även en hel del mjölsäckar bängades. De flöt på vattnet tills de blivit tillräckligt genomsvurna.

Den man som hittats drunknad bars upp till en fiskebod och blev liggande där flera dagar.

En tid efter olyckan kom tulen ut och hade auktion på sjöfynden. Jag minns att det var mycket folk på auktionen. Många var väl nyfikna.

20/5 75
**Öppet brev till
Nordmalings
kommungubbar**

NU HALLER vi invånare i Nordmalings kommun på att tröttna på allt Ert tjafs. Det här med ESO Motor Motell är faktiskt det mest vansinniga. Ni har kommit med. Finns det ingenting annat att kasta bort pengar på, så spara dem till något annat. Det finns ju i Nordmaling ett värdshus, Levar hotell, samt rum för resande. Det tycker vi i Nordmaling räcker mer än väl.

Det som behövs i Nordmaling är ett ställe där man kan gå in och ta en drink och dansa.

Som det nu är i Nordmaling så har man ju absolut ingenting att göra en lördagskväll. Åka till Umeå blir i längden ganska dyrt om man ska roa sig. Man tycker att en så pass stor kommun som Nordmaling

ska ha något att komma med. En biograf vore ju inte dumt.

Fast det är ju klart ni i Nordmalings kommunstyrelse har ju fått Er en sporthall och en simhall så ni klarar er nog.

Men nu gäller det faktiskt den övriga befolkningen i kommunen.

Nordmalingsbor

20/5 75
**Lägerskola
i Järnäsclubb**

NORDMALING (VK)

Det kommer att bli lägerskola i Järnäsclubb under våren. Det är läraren för klasserna fem och sex i Hörnsjö, Stig Strömberg, som hos skolstyrelsen begärt att hans 14 elever skall få vara med om en enkel lägerskola i havsbandet.

Möjligen kommer det att bli flera lägerskolor i havsbandet. I Ratan arbetar man för att få till stånd en lägerskola som alternativ till den enda nu fungerande lägerskolan i Ammarnäs. Vid senaste skolsejrelesammanträdet i Nordmaling beslöt att kommunen skall stå för kurskostnaderna för de lärare som under sina ferier kommer att delta i kursverksamhet i Ratan.

Skolgårdsplanering skall utföras i Hörnsjö under sommaren. Byalaget har beslutat att ställa gratis fyllnadsmaterial till förfogande. Efter önskemål från målsmän i Hörnsjö beslutades att en planerad bollplan skall utökas till 28 x 56 meter.

Allmänheten kommer att få en teleanomat i nya skolan i anslutning till biblioteket.

Inköpen av läromedel vill skolan även i fortsättningen ha hand om. Alla inköp sker mot anbud. Ett överförande till annan upphandlingsenhet — anser skolstyrelsen — skulle endast medföra krångel och byråkratisering av verksamheten.

SIMHALLEN

Även instundande sommar kommer simhallen att vara stängd. Nu mellan 9 juni och 17 augusti. Under ti-

den skall hallen ses över, bla skall bassängen tömmas och rengöras.

Bland fyra anbudsgivare antogs Dorab som leverantör av förbrukningsmaterial för läsåret 1975-76.

Till årets skolkonferens "Aktuell skolorientering" i Östersund beslöt styrelsen sända två rektorer och två förtroendevalda.

RESEERSÄTTNING

Kommunbor som deltar i kommunal vuxenutbildning får nästa läsår rätt till reseersättning.

5.000 kr har tagits upp i budgeten för ändamålet.

Vissa ändringar och förbättringar av lokaler och personalrum skall genomföras under sommaren. Yrkesinspektionen har gjort vissa påpekanden.

Tre elever som varit borta från skolan längre tid på grund av sjukdom kommer att få hemundervisning under sammanlagt 24 veckotimmar.

Asa Falk förordnas till extra småskollärare vid Lögdeå skola under tiden 5 maj — 6 juni.

Bland tre sökande till en lokalvårdartjänst vid Centralskolan har utsetts fru Gerd Eliasson. Berit Johansson har utsetts till husmor vid Norrfors skola.

Brasilianerna är stolta över sitt land. En vanlig souvenir är den här grejen, där tre brasilianare, en vit, en svart och en indian, med förenade krafter lyfter upp ett stenblock format efter den brasilianska kartan. Det är Ingrid och Lennart Berg som visar upp souvenirerna.

Nordmalingsmakar kom hem efter långresa i Brasilien

NORDMALING (VK)

Brasilien är, trots alla spekulationer om förhållandena i Latin-Amerika, ett land stätt i snabb utveckling. Få land har så många olika raser inom sina domäner och ändå samarbetar man bra och alla håller styvt på sitt land. Ett land som styrs av diktatur men med en klar social inriktning. Ett väldigt land med många skiftande människor, med rikedom och fattigdom, ett land med en av vår världa vackraste natur, ett land med stora naturtillgångar och goda utvecklingsmöjligheter, men ett land där också framtiden är vis.

Nordmalingsmakarna Lennart och Ingrid Berg har under sex veckor rest över 100-tals mil genom landet, med bil, buss och färg.

Makarna Berg, han adjunkt vid högskolan, hon barnmorska, är sedan barnens knutta till Nordmalings apoteksförening och där mycket aktiva. Särskilt Ingrid gjorde sig känd som utställning till följande stora insamling "Bröd till bröder", en hjälpaktion i Örebromissionens regi. Hon utförde här ett jättearbete. Hon delade av de insamlade medlen gick bl a till Brasilien där nöden, trots allt, på sina håll är mycket stor. En kunde nä, tillsammans med maken, på ort och ställe närmare ta del av hur dessa pengar verkligen kommer till nytta.

HERBERT
BYLUND

Till saken hör att just de medel som Ingrid Berg kämpade för i Nordmaling gick till de nödställda i Indien, men det förändrar i och för sig inte bilden. "Bröd till bröder" kom väl till pass i Brasilien, där pengarna bl a sattes på barnhemmen i Estelito och Xanxere i södra delen av landet.

ETT FASCINERANDE LAND

Makarna Bergs resa till Brasilien får dock i främsta hand ses om en studie- och nöjesresa, där främsta målet var kontakten med ett annat nordmalingspar Gregor och Mari Allertsh, som arbetar som missionärer för Örebromissionen i södra Brasilien. Mari Allertsh är född Lindberg och dotter till makarna Holger och Maud Lindberg i Lögned. Gregor Allertsh är ursprungligen tysk och färdades två dagar efter andra världskrigets utbrott. Han kom till Sverige som flykting, växte upp här för att sedan ta sig an en missionerande uppgift för Örebromissionen. Makarna Allertsh har arbetat i den tyskspråkiga delen av Brasilien sedan 1967.

Integrand var därför, men naturligt för makarna Lennart och Ingrid Berg vid deras resa till Brasilien, än att omedelbart få kontakt med paret Allertsh. Hela vintern i Brasilien blev en enda samverkan mellan paret, där Lennart och Ingrid hela tiden var gäster hos sina missionärsvännar.

Och man fick tillfälle att strida samman med många andra svenskar här ute. Bland annat med Svenska Journalens Harry Lindqvist, som just då befann sig på reportageresa i de här trakterna.

TYSKA KONFERENSEN

I de här trakterna av Brasilien går det rätt bra att klara sig med tyska språket. Annars är det portugisiskan som dominerar språkbilden i det här landet. Tillsammans med makarna Allertsh fick Lennart och Ingrid tillfälle att åka upp till Santa Rosa, långt upp i det brasilianska höglandet. Närmast för att övervara tyska konferensen i Nova, där representanter för olika missionerande församlingar strålade samman. Bland inbjudarna fanns exempelvis, förutom baptisterna, även pingstkyrkorna och de evangeliska kyrkorna.

Konferensen varade i fyra dagar och folk kom hit på olika sätt, med persbilarna, lastbilar, traktorer, biplaner, ja rent av med oxvagnar. Missionen gör stora framsteg i det här landet och befolkningen har lärt sig att uppskatta missionärernas arbetsinsatser.

Här kom också de verkliga infödingarna, guairaindianerna, från Matogrosso, som är en stor provins i de här trakterna. Dessa infödingar är

Möte i Brasilien. Fr v Ingrid Berg, Mari Allertsh, Lennart Berg och Gregor Allertsh

mycket tackamma för missionens insatser och vill med all önskvärd tydlighet visa sin tacksamhet.

Tyska har missionen många glädje för lite medel att röra sig med. Brasilien är ett ofantligt land och landet expanderar oerhört snabbt.

Nu gäller det för missionen att bygga upp en kraftig inre verksamhet, där brasilianerna själva kan vara med och bygga vidare på de uppgifter som grundlagts av missionen. Och just nu är förutsättningarna här för synnerligen goda. Det är en ny väg som just nu går över landet och drar med sig massor av folk. Evangeliet har en god framgång.

Starkt är den katolska kyrkan. Under sin resa i Brasilien kom makarna Berg bl a ända upp till huvud-

staden Brasília. En fantastisk stad i och för sig men ingenting övergår själva Rio de Janeiro. Man kan inte annat än falla i stum beundran när man ser den staden, särskilt då i kvällsbelysning med den väldiga Kristus-statyn högt uppe på en bergsplatt. Rio har byggts upp på själva bergsmassiven.

Att åka bil i Brasilien är också något som man sällan glömmar. Efter varför inte buser, brasilianerna är ett busskande folk och man kör fort, mycket fort, trots fruktansvärda backar och slingrande kurviga vägar. Bland sätter man med hjärtat i halsgropen under en sådan färd. Slödda man inte ligger. I Brasilien har man ofta buser med liggeställ, åtnämligaste för de längre färderna.

RIO, VILKEN STAD!

Under sin resa i Brasilien kom makarna Berg bl a ända upp till huvud-

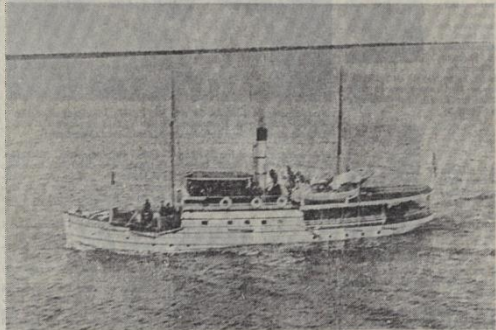
Tragiskt 60-årsminne:

John Nyberg försvann 1915 i djupet med tolv ombord

Den 20 maj är det precis 60 år sedan ångfartyget John Nyberg på resa från Husum till Nordmaling förliste med man och allt. Totalt 12 personer följde med fartyget i djupet. Vid anledningen till olyckan var vet man fortfarande inte med bestämdhet. I förstone trodde man att en minsprängning eller ångpannexplosion kan ha varit anledningen till att fartyget under relativt lugna väderleksförhållanden försvann någonstans vid Långrunden utanför Nordmalings-kusten. Men mycket tyder nog ändå på att det var dålig styrning av lästen på det ökända ranka fartyget som var orsaken till olyckan. I dyningarna efter en tidigare blåst kom lasten av potatissäckar med adress Umeå ha förskjutit sig och bidragit till att fartyget som redan vid avgången från Husum hade slagits välle.

Styrelsen är olyckan med John Nyberg den sista som inträffat vid västerbottenskusten näst efter Sinegassa-olyckan den 18 december 1907 då treton gravdöda bekräftades omkomna vid Långgrund utafte Holmön.

Ångfartyget Umeå föllas den 23 november 1886 utanför Garpas skär och i närheten av Gröns skär vid hälsöskuden, varvid 18 sälls

Så här såg ångfartyget John Nyberg ut enligt en bild som ställts till förfogande av Statens Sjöhistoriska museum.

39 personer omkom. Men det var alltså inte vid dessa kust som den olyckan hände.

Andra svåra olyckor var när det godsladda motorfartyget Greutan kolliderade den 4 december 1884 och båda besättningarna på åtta man omkom. Anledningen till den olyckan var att lasten av blyackor förskjutit sig i den hårda stormen på utgången från Rönnskärsviken.

Den 4 november 1891 gick framtida första skolorskeppet Anslö ned på sin besättning på samma grund som Sinegassa - Långgrund alltså. Att av besättnings omkom, tre av dem är begravda på kyrkogården i Holmsund. Långgrund handlande den gången blev förenad för en hel del diskussioner.

Under 1800-talet inträffade många fartygsolyckor längs kusten, inte minst vid Holmsund, olyckor som ledde till många döda. Men i allmänhet överlevde någon av besättningen, någon som kunde vittna om vad som egentligen hänt. Men i fallet John Nyberg fanns det ingen.

ETT LITET OCH NÄRA VAKSPILLOR

Förste besättningschefen på fartyget John Nyberg - i folkman kallad Nyll-Jonke - tillfälligt var man hade full restaurations ombord - kom vid Nyviken på fredagsmorgonen den 21 maj 1915, då besättningschefen Vilgert II stuvade in till Järns lotsplats med ett hängt lik och en del last som fullt omkring tillsammans med vrakspillor i närheten av Långrunden. (Den döde var 19-åriga eldaren E. Nilsson från Umeå.)

John Nyberg hade i målning gått på träden, Ormsköldsvik-Umeå och hade under den tiden ågts av ett redut hemmabonde i Nordmaling. År 1813 stod till kapten Filip Carlberg, Nordmaling, som huvudredare. Just vid olyckstillfället förefaller ägandeskapshandlarna något diffusa i VK ägare efter olyckan talas om "ägaren, kommissionär Nordman, Ormsköldsvik", men Carlberg tycks fortfarande ha varit med på något sätt som framgår av det följande.

Fartyget hade gått till på torsdagseftermiddagen den 21 maj från Ormsköldsvik och vid 13.30-tiden från Husum mot Nordmaling. Man tror att olyckan skedde nära kl 21.05 på kvällen, bl.a. därför att den bärgade besättningskonstmannen klocka stannat just då.

Ombord vid olyckstillfället fanns en besättning på åtta män och tre kvinnor samt en passagerare. Befälhavaren, kapten M. A. Darlington, född i Sina-skånen, hade tydligen ryckt i endast tillfälligt i stället för den ordinarie befälhavaren F. Carlberg, Nordmaling, som var i Ormsköldsvik just dessa dagar för att bilda ett nytt bolag för övertagande av fartyget.

De omkomna var: kapten M. A. Darlington, 38 år, styrman J. A. Alsterlund, Holmsund, 28, stuvare G. Ohlsson, Bräddvik, Nordmaling, 40, maskinist P. K. Sundström, Härnösand, 40, maskinisten Joh. S. Svedström, Skidå, Sjövalv, 19, eldaren E. Nilsson från Umeå (Umeå 187), 19 år, diskarens C. A. H. Holmer, Skidå, 17, ledarens Valborg Bergström, Grönd, Vindeln, 22, restaurationschefen S. Strömberg, Mellared, 22, hennes syster återvändanden Jenny Strömberg, 19, diskstaden H. Sjöström Husum 31 samt en okänd passagerare.

SVAR SLAGSIDA

En av de få vittnesberättelser som finns i VK från händelsen kommer från ägaren Håkanström II som vittnar John Nyberg, då den var på väg från Ormsköldsvik på sin sista resa. John Nyberg hade då varit slagad och hade mörkhet blödnag av svallvågorna från Håkanström II. I Husum berättade man också att den medan trä ton togs ombord. Men det skall ha funnits last överallt, to m på bryggan.

Enligt en uppgift som VK klipper från Årvidingen skulle en kvinna ha undkommit katastrofen, genom att i sista stund ha avstigit från sin följa med. Då hon sett hur mycket mjöl och potatis som lastades på däck hade hon betänat att en olycka skulle komma att inträffa. Lasten var destinerad till Norrlands Importföretag i Umeå. Destinaten räddades få många år senare att flertalet passagerare steg i land vid ankomsen till Husum, då man ansåg att fartyget slagits och överlast verkade alltför orovsaken.

EN RANK BAT SOM KANTRADE FYRA GÅNGER

John Nyberg var med till smiddhet en båt som ej var lämpad för att gå utmedslas. Den var byggd vid Göta värdet i Stockholm år 1871 och hette då Vaxholm. Den gick i Stockholms skärgård där den första gången kantrade. I mitten av 1880-talet köptes den till Härnösand och döptes om till Bellsta och gick på Ångersnallviken. Den kantrade den andra gången nära Vega, varvid tre personer omkom.

Den togs åter upp och nu köndades namnet till John Nyberg samt inköptes av ett redut bestående av bolag med kapten A. Tundal, tidigare befälhavare på Silveskutan.

År 1891 kantrade den i Vasa skärgård utan att någon människa omkom. När båten åter kom i trafik inköptes den av ett redut bestående av bl.a. kaptenerna A. Tundal och Filip Carlberg. 1914 hade den åter överlagts av ett nytt konsortium, samordnat med Ormsköldsvik som adresserat sällna tillgången räddas. Vid olyckstillfället var alltså Filip Carlberg i verksamhet för nytt bogsälskande för fartygets räddning.

UTAN SJÖVÄRDSRETS- BEVIS

Enligt ångfartygsregistret 1913 hade fartyget en maskinstyrka på 100 hästk. Den mätte 94 bruttoströmm. Längden var 26,19 meter, bredden 4,64 m. Båten hade genomgått mer omfattande reparationer åren 1905 och 1913, men nu vid olyckstillfället skall den enligt VK:s referat från den 22 maj 1915 ha gått utan sjövärdhetsbevis.

Det vittnas i tidningsreferaterna om att fartyget var mycket känsligt på rodnad och lätt hade över om det blev en för hårt gitt i epokalliderna ritades den tillfälliga befäl-

havarens bristande kännedom om fartygets dåliga skonad som en orsak till olyckan.

Som ersättning för John Nyberg på enstaka mellan Ormsköldsvik och Umeå inköpte ett Ormsköldsviks-konsortium ångfartyget Prins Bernadotte om 142 hästk. Senare blev en av de bekanta timmerdragnarna längs kusten. Om "Bernadotte" gick i passageratrafik är dock osäkert.

Sjöföretag med anledning av ångfartyget John Nyberg försvann kunde hålla i Ormsköldsvik den 11 juni.

Men någon rapport från denna återfanns ej i VK. Ej heller finns

Ungdomsringen jubilerar — samma ledare i 25 år

NORDMALING (VK)

21/5 1975
Nordmalings baptistförsamlings ungdomsring, som tillkom 1950, har alltså en kvarts sekel bakom sig. Kanske i och för sig inte så märkligt men till saken hör att ledarskapet hela tiden åvillat en och samma person, Gudrun Forsberg. Och när man nu jubilerar så gör man det med framgång. Två av ringens medlemmar har verkligen visat sig på styva linan i Örebromissionens frågetävling, som går ut på att besvara frågor med anknytning till Apostlagärningarna. De två toppar, tillsammans med tio kamrater i landet tävlingen och går därmed vidare till en mera internationellt omspännande kamp, i samma syfte.

Nordmalings baptistförsamling bedriver ett mycket omfattande ungdomsarbete, som sträcker sig betydligt längre tillbaka i tiden än de här 25 åren. Men ungdomsringen fick något av en särprägel över sig när den skapades av dåvarande pastor Tage Larsson och Gudrun Forsberg som genast tog hand om ledningen.

Hur många ungdomar som hon under detta kvartssekel haft att undervisa i bibelstudier och fört vidare in på trons bana vet hon väl inte själv, men många aktiva församlings-

medlemmar i dag har fått sina första verkliga impulser just i ungdomsringen. Där bland paret Lenart och Ingrid Berg, Nordmaling som vid ringens sammanträde på torsdagkväll svarade för huvudprogrammet som upptog deras resa i Brasilien och som de belyste med ljusbilder. Sång, bibelläsning och kamratlig samvaro är tongivande aktiviteter när ungdomarna träffas. Till saken hör självfallet att Gudrun Forsberg har haft och har alltför många goda medhjälpare.

HERBERT BYLUND

Här delar Gudrun Forsberg ut diplomerna till de två segrande ungdomarna i Örebromissionens ungdomstävling. De två flickorna heter Siv Englund och Ann-Chatrin Forsberg.

60 år torsdag 22 maj fru Kerstin Bjurbo, Mo, Lögdeå, maka till pastor Ivan Bjurbo i Nordmalings Baptistförsamling.

21/5 1975
Fru Bjurbo är född i Bollnäs, men uppväxt i Motala. Hon har vid sin makes sida deltagit i de församlingars verksamhet, där de varit placerade, nämligen Baptistförsamlingen Elim, Kristianstad, Ebeneserförsamlingen, Linköping, Betelförsamlingen, Östersund, Kumla Baptistförsamling samt i Nordmaling. Hennes medverkan har främst berört församlingarnas sång- och musikliv,

75-procentig simkunnighet i Nordmaling

NORDMALING (VK)

Tack vare tillkomsten av simhallen i Nordmaling har simkunnigheten ökat vid nordmalingsskolorna från 54 procent 1973 till 75 procent 1974. I några klasser uppnåddes hundra-procentig simkunnighet.

Under 1974 besöktes simhallen av 25.557 personer. Då måste man räkna med ett visst bortfall under energikrisen, liksom att hallen var helt stängd under tiden 14/6-19/8.

Det här framgår av kommunens bokslut för 1974 som nu föreligger i klartext.

Den kommunala musikskolan, hade under höstterminen 1974 260 elever. Populäraste instrument var piano med 85 elever, närmast följt av blockflöjt (70) och gitarr (44). Närmast kommer fiol med 18 och klarinett med elva elever.

22/5 1975

VIGDE

I Nordmaling vigdes på pingstafton sjuksköterskan Karl Thorbjörn Hammarstedt och 1:e skötare Vivan Vajlitt Karlsson, Bollnäs. Vigselför rättare var komminister David Lindström.

21/5 1975
— I Nordmaling vigdes på pingstafton sveitsaren Kjell Anders Hörnquist och fröken Siv Barbro Berggren, Levar, Nordmaling. Vigselför rättare var domprosten Yngve Bäck,

EFS-träff i Gräsmyr 22/5 1975

Ungdomsinstruktör Asta Stenlund, Umeå, kunde på annandag, pingst i Bygdegården i Gräsmyr hälsa ett trettiotal ungdomar från olika håll från den södra länsdelen välkomna till en tonårsträff. Tävlningar av olika slag såsom pölkastning, kottkastning och en spår bana där man fick testa sina kunskaper i både idrottsfrågor, natur- och bibelfrågor. Intresset för tävlingarna var mycket stort och man kunde ana en fantastisk tävlingsiver bland de kontrollerande ungdomarna.

Efter det att tävlingarna avslutats följde prisutdelning. Man

samlades i bygdegården för att där inta en stor portion med potatismos och varmkorv vilket hade en strykande åtgång efter de "hårda" övningarna. Pastor Bengt Bergius höll en "minigudstjänst" som avslutning och ungdomsinstruktör Monica Götesson svarade för det musikaliska inslaget.

Asta Stenlund delade ut en hel del foldrar som visade var sommarens läger skulle hållas och hälsade ungdomarna välkomna till lägren.

BILDEN: Birgitta Parkén och Elisabet Österlund försöker lösa en av frågorna.

EN KURS i fritt broderi har hållits i Agnäs. Åtta damer har deltagit. Kursen gick i Medborgarskolans regi och leddes av Elvor Sjöström.

BILDEN: Ann-Mari Nygren, Ing-

rid Gunnarsson, Elvor Sjöström, ledare, och bakom dem Rut-Gerd Molin, Elsa Johansson, Ruth Olovsson, Ellen Eriksson och Medborgarskolans studieorganisatör Britta Johansson, Agnäs.

Sveitsaren Kjell Anders Hörnqvist, Levar, Nordmaling, och Barbro Berggren, Vigseln ägde rum i Nordmalings prästgård på pingstaftonen. Vigselförrättare var domprosten Yngve Bäck. (Alfons Foto, Nordmaling) 23/5 1975

Sjukaköterskan Torbjörn Hammarstedt, Avesta och Vivianne Karlsson, Bollnäs. Vigsel i Nordmalings prästgård pingstafton. Vigselförrättare var komminister David Lindström. (Alfons Foto, Nordmaling) 23/5 1975

Jan-Ake Meijer och Ingrid Knutson, Sunnansjö. Vigseln förrättades i Lillkyrkan på pingstafton. Bruden i bördig från Vännäs. (Fototjänst Ludvika) 23/5 1975

Hotellfrågan i Nordmaling

EFTER ATT ha tagit del av de olika turerna i den så kallade hotellfrågan i Nordmaling kan man inte undgå att fåga sig — vad håller kommunens styrande på med egentligen?

Centern anklagar ett par partier som vill stödja alternativet med att hotellfrågan löses i samråd med oljebolaget Esso, med hänvisning till att deras förslag om en mera allsidig utredning borde vara att föredraga. Då tyckte jag att man borde ha tänkt på den saken tidigare. För tre år sedan var man med om att enhälligt avstyrka ett förslag om förvärv av Stora Hotellet i Nordmaling och att man under en övergångstid skulle iordningställa f.d. läkarbostaden i Nordmaling till värdshus. Sedan va man också öveens om att kommunstyrelsens arbetsutskott skulle utreda frågan om ett event. nybygge av hotell i Nordmaling. När frågan kom upp på nytt föra året röstade man för ett förvärv av Stora Hotellet. I det läget behövdes ingen ytterligare utredning. Nu däremot, ett halvt år senare, vill man förorda en allsidig utredning. Vad skall man tro? 23/5 1975

Hotellfrågan i Nordmaling

I MANGA AR har denna fråga diskuterats i vår kommun och självfallet har olika uppfattningar och åsikter kommit fram om, hur den bör lösas. Att den bör lösas är vi väl alla eniga om. Vilken funktion skulle en "allsidig utredning" fylla? Menar S.O.S att tex VAB i Umeå skall vara med och avgöra, om Nordmalings kommuninvånare skall satsa sina skattepengar på ett nybygge, på ett engagemang i Esso Motorhotell eller på att inköpa äldre hotell och restaurera dem? Jag tror att Nordmalingsborna själva klarar att avgöra detta.

Nordmalings kommun har ju inte som Bjurholm, Asele, Robertsfors m.fl. behövt engagera sig i byggnad av värdshus eller hotell, eftersom detta klarats genom privata initiativ. Då vi nu kommit i en situation, att det blivit kommunens angelägenhet att klara denna fråga, är det viktigt att upphandlingen sker så, att så många som möjligt av kommunens invånare får tillgång till den samhällsservice, som ett värdshus innebär. Med andra ord, det är viktigt att det placeras centralt. Det är mycket viktigt att det finns parkeringsutrymmen. Om dessa krav tillgodoses, blir det inga problem att nå tätorternas affärer. Då nu kommunen får möjlighet

att för en ekonomisk insats, som den klarar av och som kan anses förmånlig, få frågan ordnad, bör man självfallet acceptera detta. Att sedan Esso inte var villigt att placera motorhotellet längre ner efter E 4 är att beklaga men tyvärr inget att göra åt.

Centrum av Nordmalings kommun befolkningsmässigt ligger i Rödviksområdet och där borde kommunen försöka få till stånd det allaktivitetsområde, som kommuninvånarna behöver.

Varför gömma sig bakom signatur? Vågar man inte stå för sina åsikter? 24/5 1975

Lisa Oldberg

Ömma bakar efter en cykeldag 21/5 75

Högstadiets elever vid Central-skolan i Nordmaling hade på fredagen friluftsdag. Eftersom det är en sån propaganda för cykelåkning så vad vore då mer lämpligt att ta sig för en sån dag än att just an-

vända cykeln som fortskaffningsmedel.

Eleverna från nyåkersområdet som i vanliga fall måste åka buss varje dag till skolan i Nordmaling fick denna dag genomgå en konditions-

test, genom att cykla den tur/retur två mil långa vägen till Agnäs.

Konditionen på de bussåkande ungdomarna är nog både si och så, men det är ju helt förklarligt.

Man samlades i skolan i Nyåker och den medhavda matsäcken inmundigades vid stugan på Rågberget i Agnäs efter det att en mil avverkats. Väl hemkomna tillbaka till Nyåker igen kunde de tillsammans med sina lärare Inga-Britt och Bjarne Jonsson konstatera att det var en skön dag trots att kanske baken ömmade en del för dem, som inte är vana vid sådana långa dagsturer.

Nordmaling: 22/5 75 87-åring gick vilse Hittades på rishög

NORDMALING (VK)

87-årige pensionären Gunnar Lindström från Djupsjö, som sedan många år tillbaka bor på Nordmalings ålderdomshem Strandholmen, gick vid 10-tiden på tisdagen ut på sin vanliga rutinpromenad. Den promenaden brukar han som regel ställa till Nordmalings samhälle. När han inte återkommit vid middagstiden började personalen söka efter honom.

Elever vid Levarskolan, skolfastigheten ligger strax intill ålderdomshemmet, liksom några byggnadsarbetare vid sjukhemmet hade iakttagit hur den gamle vikit av in mot det skogsparti, som ligger mellan Strandholmen och Nordmalingsfjärden. Området har en tät vegetation av barr- och lövskog, där även vissa röjningsarbeten genomförts.

Vid 16-tiden då sökandet fortfarande inte givit några resultat, tillkallades polis för att hjälpa till i sökandet. Senare tillkom ett 15-tal orienterare från Högåkers OK. Kraftiga åskskurar, som på eftermidda-

gen drog fram över Nordmaling, försvårade spaningsarbetet. Vid 19.30-tiden på kvällen hittade två orienterare Yngve Söderström och Rolf Inge Nordell, 87-åringen, som låg i en rishög ett 20-tal meter från Levarbäcken, ca 700-800 m från ålderdomshemmet.

Gunnar Lindström var vid återfinandet i dålig kondition och nedkyld. Kroppstemperaturen var 34 grader och han bars tillbaka till hemmet. Han hämtade sig dock rätt snart och befann sig på onsdagen efter omständigheterna väl.

Vid Nordmaling, trädgårdssällskapets årsmöte utdelade dess ordförande Elis Bäckman Västerbottens trädgårdsförbunds förtjänstnål till Henning Karlsson och Valter Hammarström, Rundvik.

Nordmaling

23/5 75

Trädgårdssällskapet ökar sitt medlemsantal

NORDMALING (VK)

Närmare 100-talet personer hade mött upp när Nordmalings trädgårdssällskap på onsdagskvällen höll årsmöte i församlingsgården. Nu seglar sällskapet i medvind och man har åter över 700 medlemmar, Elis Bäckman, Gräsmyr, kvarstår som ordförande. Distriktsträdgårdsmästare Lenn art Hammarstedt, Umeå höll ett inspirerande, lyriskt tal till blommornas lov, gav krukväxter extra hyllning och ansåg våren som den ljuvaste tiden.

Fram för mera väldoftande blommor och buskar i trädgården, ansåg trädgårdsmästare Hammarstedt, som avslutade sitt kåserande anförande med en bön — speciellt anpassad för trädgårdsvänner. En bön om lagom med sol, regn och dagg och med flytande näring från himmelen.

Vid en frågestund gav han en rad värdefulla råd och tips till frågvisa trädgårdsvänner. Som avslutning visades ett knippe vackra färgbilder från två blomsterresor till Holland.

Ordföranden fick sitt traktamente höjt från 500 till 600 kr. Kassören får som tidigare 500 kr och sekreteraren 100 kr. Till revisorerna utbetalas 30 kr. Vid styrelsesammanträden utgår ett traktamente på 5 kr plus resa.

I styrelsen var Ivar Wiglov, Berta Landström, Ruth Aberg och Fritjof Eriksson i tur att avgå. Samtliga omvaldes liksom revisorerna Dagnar Johansson och Walter Hammarström.

FÖRTJÄNSTNALAR

Till förbundsstämman i Jörn den 9 augusti utsågs som ombud Elis Bäckman, Gräsmyr, Karl Jansson, Nordmaling, Gulli Hammarström, Rundvik och Birger Lindahl, Nordmaling. Nu har Nordmaling rätt att sända åtta ombud, men mötet ansåg att det skulle räcka med hälften.

Elis Bäckman utdelade Västerbottens trädgårdsförbunds förtjänstnål till Walter Hammarström och Hen-

ning Karlsson, Rundvik. Båda har under många år tillhört sällskapet. Hammarström har bl a under ett 20-tal år varit revisor och Karlsson har bl a hjälpt till med fruktträdsbeskäring.

Sällskapets ekonomi är god. I vart fall redovisar man över 5.000 kr i bank. 1974 års verksamhet gav 140 kr i överskott.

ANDERS ASTRÖM

Nordmaling: 22/5 75 Strandskydd onödigt för sjöar och kust

NORDMALING (VK)

Byggnadsnämnden i Nordmaling anser att lagen om generellt strandskydd, som kommer i juli och som skall gälla 100 m från strandlinje, inom Nordmalings kommun endast är erforderlig för Lögde- och Öreälven.

Kusten och sjöarna är redan föremål för olika former av byggnadsreglering. Nämnden ifrågasätter även om strandskyddet behövs efter hela sträckan längs älvarna och förbehåller sig rätten att senare komma med förslag på områden, som bör skyddas i älvdalarna.

En utredning, som utförts på uppdrag av byggnadsnämnden, visar att det finns mark i Mo-Lögdeå lämpliga för egnahemsbebyggelse. Ett tiotal tomter kan styckas ut. Byggnadsnämnden beslöt att redovisa ärendet för kommunstyrelsen och efterhöra styrelsens intresse för eventuell exploatering.

Vid sammanträdet fick J P Holmlunds fastigheter AB byggnadslov för ombyggnad av restaurangdelen i hotellfastigheten på kv Laxen i Nordmaling till fyra bostadslägenheter.

GLASMÄSTERI I LEVAR

K/B Forslunds & Co Glasmästeri, Nordmaling, vill bygga nytt i Levar. Enligt inlämnade ritningar blir det en byggnad på 15x40 m i ett plan, eventuellt med kontorsdel i två plan. Nu kunde inte byggnadsnämnden besluta i ärendet. Vägverket, yrkesinspektionen mfl måste först avge yttrande.

Henry Jonsson, Umeå, meddelades dispens och byggnadslov för egnahemsbygge på Levar 1:123. Leif Berggren, Nordmaling fick dispens och byggnadslov för egnahem på Levar 1:124. Ake Nordin, Husum, dispens och byggnadslov för egnahem på Tummarén 13 i Rundvik. Bert-Ola Öhgren, Umeå, dispens och byggnadslov för egnahem på Prästbordet 1:177. Gösta Juteborn, Umeå, dispens och byggnadslov för egnahem på Levar 1:60 samt Bengt Frankkila byggnadslov för egnahem i kv Uven (Rödviken), Nordmaling.

BORDLAGDA ÄRENDEN

Birgitta Nilsson, Nordmaling, söker tillstånd att få renovera alternativt bygga nytt fritidshus i Lillhamn, Långron. Hon äger en äldre fiskerstuga i Lillhamn. Byggnadsnämnden förklarade sig positiv till ett nybygge på tomten.

Julia Sandlund, Umeå, söker byggnadslov för fritidshus på avstyckning från Bredvik 18:1. Ärendet bordlades för besiktning. Samma beslut blev det på Kristina Mariann Linmans, Umeå begäran om att bygga ett fritidshus på Hörsjö 1:32. Curt Bylund, Rundvik, ansökan om byggnadslov för fritidshus på Långron 2:48. Alfred Johanssons, Nordmaling, ansökan om byggnadslov för fritidshus på Sikhällan (Kråken) och

BOSTADSHUS

För om- och tillbyggnader av bostadshus lämnades byggnadslov till Emil Jonsson (Levar 2:59) garage, Manbert Nilsson (Norrfors 1:157) tillbyggnad av garage, Arne Lundkvist (Mjösjö 2:36), Jan Bolin (Lögdeå 3:62) Lars Ake Nordell (Levar 4:8) Arnt Öberg (Lögdeå 8:28) Uno Österberg (Lodjuret 2), Ingrid Larsson (Tallberg 4:2), Paul Bäcklund (Ava 11:1), Sigvard Lindgren (Djupliden 1:7), Olof Bertilsson (Nordsjö 1:5), Per Johnson (Djupsjö 3:37), Harald Wennman (Gräsmyr 16:1), Andreas Olofsson (Prästbordet 1:127) Harald Olofsson (Långvattnet 1:20) Nancy Lögdstrom (Genberg 1:6, 1:9) Lars Nygren (Nyåker 2:116) Edvin Karlstedt (Lögdeå 3:124), Sigvard Ahlgren (Myran 18) Ragnar Holmgren (Lögdeå 8:97) Ivar Jonsson (Tisteln 12 Rundvik) AB G A Näslunds Järn (Herkules 2) Bo Wedman (uthus på Lögdeå 8:56) Svenska Esso (däckförråd i kv Mården, Nordmaling) Bruno Karestahl (Huggen nr 8 Rundvik) Björn Wretén (Renen nr 10 Nordmaling) Gottfrid Hörnsten Hörsjö (garage) och Erland Lindström (rastgård på Levar 1:94).

EFS i Öre fick byggnadslov för tillbyggnad av bönhuset på Öre 4:21. Byggnadslov för att ställa i ordning lokaler för leksskola i Gräsmyr, Norrfors och Lögdeå skola beviljades. Axel Johansson, Rundvik fick byggnadslov för ombyggnad av egnahem på Lögdeå 6:129.

FRITIDSHUS

Sture Norén, Ava fick dispens för fritidshus på fyra avstyckade tomter, Ava 1:70 till 1:73. Däremot bordlades en ansökan från Norén om att bygga fritidshus på Ava 1:16. Nils-Erik Sjöberg, Nordmaling fick dispens och byggnadslov för fritidshus på Lögdeå 6:19. Lennart Näslund, Husum, byggnadslov för uthus på tomten Lugndalsviken 1:9, Ava, K G Wilhelmsson, Nordmaling dispens och byggnadslov för fritidshus, gäststuga och uthus på Ava 5:63, Stafan Bronten, byggnadslov för gäststuga på Järnäs 6:41 och Anders Aneblad, Umeå fick byggnadslov för tillbyggnad av fritidshus.

Nordmaling

Kyrkan renoveras igen Nytt gravkapell byggs?

NORDMALING (VK)

Nordmalings kyrka med anor från 1400-talet behöver en ny make up.

Det konstaterar kyrkorådet och äskar därför medel till projekteringsarbetet. Fullmäktigesammanträdet på onsdagskvällen gav grönt ljus och därmed tycks det vara klart för den femte renoveringen under det här seklet.

Tidigare har kyrkan varit renoverad åren 1906, 1932, 1939 och 1950. Vid den senaste resatureningen gjorde man bl a altarfonden och plöjde bort altarfönstret. Nu är det mycket som talar för att fönstret kommer tillbaka. Vidare behövs värme i vapenhuset och en allmän uppnygning av själva kyrkan.

Det är tur att församlingen har en rätt god ekonomi. Bokslutet för 1974 visar ett disponibelt stamkapital på 1,9 milj kr, därav i investeringsfonden 1 328 000 kr. Driftsbudgeten gav under fjolåret ett överskott på 371 00 kr.

NYTT GRAVKAPELL?

Till saken hör att församlingen tvingas vidtaga snara åtgärder för en förbättring av gravkapellet i Nordmaling, eventuellt bygga ett helt nytt gravkapell. Det nuvarande gravkapellet fyller på intet sätt nuvarande krav på komfort och hygien.

Frågan har debatterats inom kyrkorådet men något beslut har inte tagits. En renovering av gravkapellet beräknas kosta 200 000 kr. En ut-

byggnad får inte göras enligt besked från landsantikvarieämbetet. Det nuvarande kapellet rymmer knappt mer än 50 personer. Skulle en nybyggnad aktualiseras, på annat ställe, blir kostnaderna självfallet vida högre. Då kommer församlingens sparmedel väl till pass.

Bokslutet fr 1974 presenterades för fullmäktige av församlingsskassans kassör Ivar Bergström vid Nordmalings kommunalkontor. Kyrkans fäder hade intet att erinra.

Ytterligare reparationer behövs på fastighetssidan. Kyrkorådet begär 12 000 kr och för utvändigt målning av kyrkoherdeprästgården, 20 000 för reparation av Norrfors prästgård och 1 500 kr för slipning och behandling av golv i församlingsgården i Norrfors. Fullmäktige gav klarsignal i alla tre fallen.

Gräsmyr Lutherska bönhus fick 5 000 kr för reparation av sina lokaler. Till elektorerna att delta i val av lekmannaombud för Luleå stift vid 1975 års allmänna kyrkomöte valdes kyrkorådets ordförande Harald

Lundberg och fullmäktigesordförande Edvin Karlstedt.

RIKSKYRKLIIG FOND

För att skapa betryggande ekonomi för kyrkans arbete föreligger ett förslag från svenska kyrkans ledning om att upprätta en rikskyrklig finansieringsfond, förslagsvis med en utdebitering i början med 0,4 öre av församlingarnas skattesatser. Kyrkorådets ordförande redogjorde för förslaget, men menade att det var lite för tidigt att i nuläget ta ställning i ärendet. Man hyser på sina håll betänkligheter mot förslaget med hänsyn till att den här sortens utdebiteringar har en viss benägenhet att öka. Kyrkorådet får ta sig ytterligare funderingar innan man är klar för en rekommendation i den ena eller andra riktningen.

Sammanträdet avslutades med att ordförande Edvin Karlstedt hälsade församlingsskassans allt i all, fru Linnéa Wikman, välkommen tillbaka efter en längre sjukdomstid och överlämnade blommor.

HERBERT BYLUND

Gillis hade de bästa nerverna

NORDMALING (VK)

Gillis Engman, Rundvik blev årets kretsmästare i liggande hantverksskytte för Nordmaling/Bjurholms-kretsen, som på söndagen avgjordes på Gräsmyrs skjutbanan. Men segern var övrig än i det sista. Arrangerande föreningens Ingvar Strömgren gav honom en verkligt hård match.

Efter huvudskjutningen hade Ingvar en 1-poängsledning men i finalen visade Gillis vem som hade nerverna bäst i kontroll. Han vann ganska klart före Ingvar med fyra poäng. Gillis fru, Inga-Lill, visade också att en ann kan vara så god som en ann. Hon kämpade som vanligt väl och kom på åttonde plats 15 poäng efter maken. Hon försvarade kvinnornas äran, Tyvärr får

hon alltid kämpa ensam på spinnisdan, kvinnornas till trots.

Annars var det hemmaföreningen, dvs Gräsmyr, som var jämnast i hela fältet, ett fält som för dagen var ganska glest. Var det möjligen Mors dag som inverkade? I så fall har det hela en fullt godtagbar förklaring.

Huvudskjutningen:

Klass 2: 1) R Hörnsten, Gräsmyr 123 poäng 2) B Jakobsson do 107.

Klass 3: 1) L Nyberg Rundvik 14 2) S Johansson Gräsmyr 129 3) K I Svanberg Bjurholm 117.

Klass 4: 1) I Strömgren Gräsmyr 139 2) S Helmersson do 135 3) T Mårdvall do 135 4) K Öberg Bjurholm 133 5) Inga-Lill Engman Rundvik 128 6) E Höglander do 128 7) E Mårdvall Gräsmyr 123.

Klass 5: 1) G Engman Rundvik 138 2) R Sandberg Bjurholm 133 3) O Löfgren do 133 4) S Lundström Gräsmyr 128.

Mästerskapet: 1) G Engman, Rundvik 279 poäng (kretsmästare) 2) I Strömgren Gräsmyr 275 3) Kj. Öberg Bjurholm 270 4) T Mårdvall Gräsmyr 269 5) R Sandberg Bjurholm 266 6) S Helmersson Gräsmyr 266 7) L Nyberg Rundvik 265 8) Inga-Lill Engman do 264 9) S Lundström Gräsmyr 263 10) O Löfgren Bjurholm 263.

H.B.

Gillis Engman hade de bästa nerverna i duellen med Ingvar Strömgren. Med fyra poängs försprång blev han kretsmästare.

Masonite måste rena bättre

— Masonite-AB har de senaste åren genom olika skyddsåtgärder lyckats minska utsläppen från Rundviksverken i Nordmaling. Men för att åstadkomma godtagbara förhållanden i Nordmalingsfjärden måste ytterligare renigsåtgärder till.

Det konstaterar koncessionsnämnden för miljöskydd, som gett bolaget fortsatt tillstånd enligt miljöskyddslagen till verksamheten vid sågverket och wallboardfabriken.

Såväl naturvårdsverket som länsstyrelsen och fiskeristyrelsen har i sina yttranden framhållit hur fisket i fjärden påverkats av utsläppen. Fiskebåda smakar och luktar illa och får ofta kasseras. De anser att bolaget måste minska de utsläpp som försämrar fisket.

Koncessionsnämnden delar emellertid bolagets uppfattning att det krävs en utredning för att komma fram till den bästa lösningen. En sådan skall vara klar före utgången av 1976.

Till dess skall större delen av avloppsvattnet renas i en flotationsanläggning. För att minska föroreningsutsläppen skall slam och vatten därifrån återcirkulera så långt det är möjligt. (TT).

27/5 75

Voltade i bäckravin

NORDMALING (VK)

Tur hade två nordmalingsungdomar som natten till onsdagen med sin personbil sladdade ner och voltade i en fem meter djup bäckravin. Där kastades de ur bilen men hade sån tur att de undgick att bli klämda.

Olyckan inträffade efter en enskild väg i Brattfors. Av spåren att döma — polisen mätte upp 120 meter långa bromsspår — hade farten varit mycket hög. Efter att ha gått av vägen hade bilen först kastats mot ravins motsatta sida och sedan voltat ner mot botten.

Ungdomarna kunde själva ta sig upp från ravinen och hem. Hade de klämts fast hade de sannolikt fått vänta i timmar. Det är litet trafik efter vägen och olycksplatsen var svår att upptäcka.

Nordmaling kritisk mot länsprogram

28/5 75

NORDMALING (VK)

Nordmalings kommun är kritisk mot det förslag till länsprogram för kommunen som utformats av länsstyrelsen. I sitt remissvar påpekar man att länsstyrelsen har en allt för negativ syn på framtiden. Kommunen anser att förslaget för Nordmalings del på intet vis uppfyller vad som anges som länsstyrelsens primära mål för länets utveckling. Man bör beakta de utvecklingsmöjligheter som finns för jord- och skogsbruket i kommunen.

I förslaget antas antalet sysselsatta i kommunen uppgå till 2445 mot 2845 år 1970. En minskning med 400 personer. Efter beräkningar angående arbetstillfällen, förvärvsfrekvenser och pendling har i kommunsammanfattningen antagits att år 1980 skall Nordmalings kommun ha 7084 invånare. I länsstyrelsens förslag till planeringstal för kommunen år 1980 har föreslagits ett minimiplaneringstal på 7100 och ett maximiplaneringstal på 7500 personer. Behov av arbetstillfällen utöver prognosen anges vara minst 60 högst 200.

Vare sig man accepterar minimi- eller maximitalen för behov av nya arbetstillfällen innebär detta en negativ utveckling för Nordmalings kommun både vad det gäller sysselsättning och befolkningsutveckling.

För Nordmalings del uppfyller förslaget på intet vis vad som anges som länsstyrelsens primära mål för länets utveckling. Den industriella utveck-

lingen i Nordmaling har ej varit sådan, att den förmått skapa arbetstillfällen i sådan omfattning att förvärvsintensiteten kunnat bibehållas på 1950-talets nivå.

De utvecklingsmöjligheter, som otvivelaktigt finns för jord- och skogsbruket inom kommunen, bör beaktas. Den nu pågående översynen av jordförvärvslagen samt de förslag den sittande jordbruksutredningen kommer med, blir av stor betydelse för den framtida sysselsättningen inom kommunen. Stor betydelse får även tillmätas den sittande skogspolitiska utredningens förslag för skogsbruket.

Betydelsen av kombinationen jord- och skogsbruk bör inte underskattas.

FÖR STOR ARBETSLÖSHET

I dag råder arbetslöshet, som är större än vad som kan accepteras, en relativt stor utpendling och en alltför stor utflyttning från kommunen. Sysselsättningen i industrin bör därför öka och med minst lika många arbetstillfällen, som minskningen beräknas bli inom jord- och skogsbruket. För att Nordmalings kommun skall kunna vara en näringsgeografisk enhet med utvecklingsmöjligheter fordras utöver vad som föreslås i kommunsammanfattningen, följande:

1. Samma stöd till de mindre jordbruken som SR-gårdarna vad det gäller yttre och inre rationalisering. Stödet bör också kunna utgå till nyetableringar till denna typ av jordbruk.

2. Upprustning av kommunens och länets vägnät.

3. En utbyggnad av ostkustbanan från Härnösand till i första hand Umeå, vilket skapar en behövlig kapacitetsökning för den interregionala trafiken och ger ett regionalt funktionellt järnvägssystem. Skogsindu-

strin vid kusten får därvid förbindelse med råvaruområdet. De färdiga produkterna kan levereras direkt med järnväg. Industrin får ett slagkraftigt transportalternativ.

4. Samarbete mellan staten och det enskilda näringslivet för lokalisering av nya industrier till kommunen och/eller att de nuvarande regionalpolitiska stödformerna kompletteras med lokalisering av statliga företag till kommunen.

5. Att behov av arbetstillfällen utöver prognosen 1980 skall anges till minst 300 och att planeringstalet för Nordmalings kommun år 1980 skall vara minst 8.000, för att kommunen på ett godtagbart sätt skall fungera som självständig administrativ enhet.

VARFÖR ACCEPTERA EN NEGATIV UTVECKLING?

Så långt kommunens svar. Men företrädare för fackliga organisationer inom TCO vill också ha ett ord med i laget och har skickat över en promemoria som nu medföljer kommunens remissvar som bilaga.

I promemorian säger man, att metoden att fastlägga en kommunal och länsvis planering genom att skriva fram en tidigare utveckling till att gälla framåt i tiden måste vara oacceptabel, då en nuvarande av-folkningskommun med denna metod ofelbart måste fortsätta sin kraftgång.

Det heter vidare, att "vi anser att länsstyrelsen såsom överordnat organ för den länsvisa planeringen icke skall acceptera en negativ utveckling för någon av länets kommuner. Länsplanen bör i stället inriktas mot att varje kommun i framtiden kommer att ha minst oförändrad befolkningstal. Sedan må det åvila länsstyrelse och politiska organ att verka för att målsättningen uppnås med godtagbara förhållanden för de olika kommunernas befolkning vad det gäller arbetet, löner, service och möjligheter till rekreation".

Den här skrivelsen är undertecknad av Nils Sjödin, Inga Persson, Elisabeth Sjöberg och Olof Wegerdahl.

HERBERT BYLUND

Rundviks ordenshus i gott skick, trots sina 90 år.

Rundviks ordenshus blir allmän lokal?

RUNDVIK (VK)

Kan Rundviks ordenshus rustas upp och bli en allmän samlingslokal för Nordmalings kommuns centrala del?

Den frågan aktualiserades på måndagen vid ett fackligt möte i Rundvik, där även representanter för IOGT/NTO och Våra Gårdar var med.

Våra gårdar representerades av ordförande Thure Jädestig i egen hög person, för övrigt infödd västerbottning med Holmsund som första lekplats. IOGT/NTO representerades av Sven Erik Rossander i Nykterhetsrörelsens samlingslokaler.

Rundviks ordenshus byggdes 1885, men är ingen skröplig 90-åring. Tvärtom, fastigheten är i mycket gott skick och kan, med inte alltför penningkrävande insatser, förvandlas till ett fullt godtagbart alternativ. Det var man allmänt överens om vid måndagens sammanträde.

STATSBIDRAG

Nykterhetsrörelsen ligger i träda i Nordmalings kommuncentra. Det finns strängt taget ingen verksamhet vare sig i Rundvik eller Nordmaling. Det här gör att de gamla ordenslokalerna måste få en annan och vidare grund för sin fortsatta existens.

Alternativet för Rundviks ordenshus är att föreningsrörelsen på orten tar över och man får en ansvarig ledning för fastigheten. Sedan kan staten gå in med sitt 65-procentiga bidrag till om- och tillbyggnader.

Men för det krävs också ett kommunalt engagemang. Kommunen håller för närvarande på med en kartläggning av samlingslokaler inom kommunen. Den kommer att utmynna i mer eller mindre konkreta förslag. VAB håller i de tätarna och utredningsmannen fanns också med vid måndagssammanträdet, där den

fackliga sidan hade ordförande Asar Nilsson på plats.

Det är ett allmänt intresse i Rundvik att lokalen skall få en nödvändig make up. Kommunen kommer att kopplas in och här får resultatet av utredningen väsentlig betydelse.

HERBERT BYLUND

Dojandagen i Nordmaling 29/5 75

CA 25 FRILUFTSVÄNNER i alla åldrar hade på söndagen mött upp till skidfrämjandets Dojan-arrangemang i Nordmaling. Promenaden var förlagd till Aliden. Bröderna Knut och Göte Holmlund, Nordmaling berättade vid sitt forna hem om sina förfäders hårda arbete för att bryta mark och finna bärning.

Med diverse avbrott för murkelplockning gick färden nedför branta backar mot Öreälven. Under rasten vid en ännu öppen inäga berättade Herbert Molin, Baggård

minnen från gången tid. Som avslutning besöktes konvaljbackarna i sydslutningarna.

Nästa Dojan-promenad i Nordmaling blir 21 september. Då blir Herbert Molin och Thure Norgren, Baggård, färdledare.

BILDEN: — O vad de doftar, unga Carola Holmlund om vårens första konvaljer. Här tillsammans med Annika och Katarina Anklert, nordmalingsfrämjarnas hållformledare Kenneth Anklert och dagens färdledare Göte Holmlund.

Främjarmöte i Agnäs:

Ett benbrott på 25 000 åk

27/5 1975

Skid- och friluftsträmjandets avdelning i Agnäs kunde vid sitt årsmöte på fredagskvällen konstatera att mycket hade hänt inom området det senaste verksamhetsåret. Man kunde notera minst 125 000 åk i slalombacken med endast ett benbrott — god reklam för Agnäs-backen.

När Bertil Persson i skidstugan i Agnäs på fredagskvällen hälsade främjarna välkomna, så kunde han säga ett särskilt välkommen till Skid- och Friluftsträmjandets konsulent och distriktsordförande Hans Holmlund.

Av årsberättelsen framgår att samtliga elva barn i byn deltagit i skidskolan. Dessutom har det varit många snöstjärneåkare och alla som

åkt i slalombackarna, inte att för glömma.

Kassaomslutningen för 1974 var 27 450 kr och behållningen i dag 2 660 kr.

Till styrelse valdes Bertil Persson, Lennart Lundberg, Gunnar Åström och Nils Olov Andersson. Till revisorer utsågs Alvar Nyberg och Gunnar Åström.

Ombud vid främjandets årsmöte i Åsele blev Birgit Wiik, Clas Lundberg samt Gunnar och Mary Åström.

Föreningen höll nu sitt 18:e årsmöte och har under åren haft endast två ordförande. Bertil Persson, Agnäs, blir den tredje.

Efter förhandlingarna intogs kaffe och smörgåsar. Sedan följde presentation över en avhållen främjare Adolf Eriksson, Agnäs.

Därefter följde allsång till ackompanjering av Bertil Persson och hans son Per-Olov på gitarr som mellanspel till den fjällvandring i ord och bild, som Hans Holmlund lät deltagarna följa med på. Nämligen en fjällvandring mellan Ammanäs och Hemavan, en tripp på tio mil. Vandrigen rekommenderades alla som vill komma riktigt nära naturen. Som avslutning utdelades silvermedaljer till Clas Lundberg, Agnäs och Ulla Britt Olsson, Bjurholm. Till skidskolelärarna Mary Åström och Lena Sjögren överlämnades en bukett rosor.

EG-anhängarna i Danmark behåller sin majoritet, framgår det av en opinionsundersökning som offentliggjorts i Jyllands-Posten. Om folkomröstning ägt rum den 12 maj, då undersökningen företogs, skulle 44 procent ha röstat för danskt medlemskap, medan 42 proc hade svarat nej. Vid marspejlingen var dessa tal 43 resp. 40 procent. Går Storbritannien ur EG vid folkomröstningen den 5 juni, vill 45 procent av de danska väljarna att Danmark skall göra sällskap, medan 33 proc önskar kvarstannande i de europeiska gemenskaperna, (TT-RB)

70 år fredag 30 maj hemmansägaren Elob Rönnerberg, Rönnerholm, Lögdeå.

29/5/1975

Han är född ute i Rönnerholm men tillhörde dem bland "rönnerbergs-pojkarna" som fick flytta ut, bryta upp ett eget hem från grunden. Det var för honom att hänga upp ryggsäcken på en kvist och börja röja undan skog för gård och ekonomibyggnader. Det tog år av odlarmöda innan

Elob Rönnerberg ansåg sig ha tillräckligt med odlar åker.

Dessförinnan hade han dock under några somrar varit till sjöss med bogseraren Stor-Erik. Jämsides med sitt arbete hemmavid arbetade Rönnerberg i skogen och som flottläggare av virke. Från unga år var Rönnerberg väl förtrogen med fiske och han och maken Hanna, född Johansson, från Långron kom, som mer eller mindre yrkesfiskare, att ha många hårda duster till sjöss på jakt efter havets silver — strömmingen. Under de svåra år som yrkesfisket hade in på 50-talet slutade Rönnerberg som fiskare och ägnade sig mera åt stuveriarbete m.m.

Nu har han med ålderns rätt slagit av på takten. För den skull har han inte slutat med fisket. Nu är det laxfiske som är mest aktuellt.

Fram till 1961 bodde familjen mer eller mindre i väglöst land. Men då fick Nordmalings ytterskärgård den länge efterlängade vägen och året därpå begåvades man med elektrisk ström.

Hotellfrågan i Nordmaling

SNALLA NI som sitter i kommunstyrelsen, tänk efter en gång till innan ni ska besluta om Nordmalings sk hotellproblem. Vill verkligen normalingsborna ha ett Esso motorhotell? Behöver Nordmaling några fler rum till uthyrning? Har det gjorts någon undersökning om det?

Vet ni om att det i Nordmaling redan finns ca 25 rum, fördelade på våra 3 uthyrningsställen. Flera rum behövs nog inte, för vilka är det som hyr rum i Nordmaling? Jo, det är resande och turister. De turister som inte kör förbi Nordmaling har oftast anknytning till kommunen och de nyttjar knappast de uthyrande rum som finns, utan de bor hos släkt och väner.

Dessutom borde ni tänka på de människor som redan driver hotellrörelse i Nordmaling. Hur kommer det att gå för dessa om ni nu ska satsa pengar i ett hotell vid E4-an?

Tänk efter ordentligt nu, nog finns det väl en hel del annat som vi skattebetalare har större behov av än ett nytt hotell. Är det inte dags att börja tänka på oss i åldern 20 år och uppåt? Vi är trots allt en ganska stor grupp.

Tänk om ni kunde rusta upp Levar hotell så att det gick att dansa där. Dessutom så är Levar Hotell en av de äldsta gårdarna i Nordmaling, så nog vore väl det en motivation till en hjälpsats från Nordmalings kommun.

Får ni sedan några pengar över kan ni satsa dem på ett biografbygge som också skulle kunna utnyttjas av den fina teatergrupp som nu finns i Nordmaling. I samma hus bör också inrymmas en restaurang, typ pub eller liknande.

Fyra nordmalingsbor

GRÄSMYR

TRÄFFPUNKTEN FÖR ALLA ÅLDRAR

PREMIÄR lördag 31 maj kl 21.00—01.00. Lägre entré före kl 21 — Dans på två banor
För de moderna tonerna svarar
Varsågod!

Mogen dansmusik på den mysiga timmerlogen till

ALDORS med CARINA

Välkommen till säsongens första dans!

Servering
Skjutbana m. m.

DAMERNAS
HALVTIMME

ROlf LENHART

Gräsmys hembygdsförening

Banvakterna S.J:s ståtare

Mycket har genom åren skrivits om rollerna. Mindre om bänkvakterna som tog vid när jägsvägnarna byggts och skulle svara för underhåll och säkerhet på sträckorna. Sedan ett par årtionden är också bänkvakterna borta och deras stugor, dessa små fyller som placerades ut med jämna mellanrum. I våra trakter finns en och annan stuga kvar längs jägsvägnätslinjen, men de flesta har rivits och kanske blivit sporstugor i stället. Med visst fog kan man kalla bänkvakterna för SJs matare. De stod helt och fullt till arbetsgivans förfogande.

Hur många bankväststugor (det gamla och bevakade som SJ håller i) ska det bli i hela landet? Enligt ett lärt på SVT var på en bank SJ lärt att få svar på en bank SJ. Men vid årsskiftet 1982/83 framsatte det uppgett om att SJ hade 2 007 stugor av vilka det allra största antalet såldes och några behölls som förläsnings- och läroplaner för SVT:s egna tekniska organisationer. Detta var en del av den stora reparationen, men i den gamla meningen finns det inte längre. Avvecklingen av bankväststugor hade emellertid pågått i många år dessförinnan eller sedan 1950-talet, och därför kan man sluta sig till att antalet bankväststugor i landet har avsevärt minskat sedan 1950-talet. Ännu fler var gamla bankväststugor, eftersom SJ inte höll alla med bestånd utan många bankväststugor i egen bostad i samhället.

ESKIL
SJÖSTRÖM

eller i tjänsthus för SJ tillhandahålls de.

Närpå alla barmarkstugor var byggda efter samma ritning. När på avvikelse. Kivörken. Ett litet innehåll två lagertak, s.k. dubbelstugor. När SJ övertog privata järnvägar följde det också med stugor av samma modell på köpet. Men när det gäller Norrland blev SJ byggd varje meter järnväg i och igen var det samma oändligt var standardiserade.

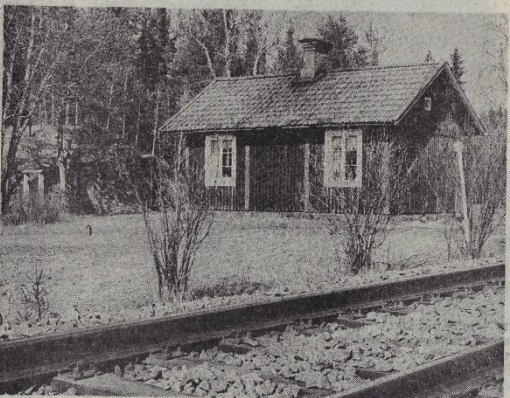
● **Bodde trångt**

En normstugans innehåll ett rum och kök på en yta av ungefär 18 kvadratmeter. Till stugan hörde en

● **Bodde trångt**

En normalstuga innehåller ett rum och kök på en yta av ungefär 30 kvadratmeter. Till stugan börde

många fall också en liten lagupplärning i flygerna, bevakningen för sig. Lite förordningar på en bit till. En annan klocke en klocke, ett skjut för transpirationen och en bruna på glöden. Stugorna var utplacerade på avstånd mellan tre och fem kilometer efter linjen. Alltid nära spåret, som många gånger också var den enda förbindelsen med yttervärlden för bevakningen och hans familj. Men det var inte bara de som fick en smula av de ödesliga områdena i vårt land. Telefon här, bevakningen också, men den var inte ansluten till det ordinarie telefonnätet utan till järnvägens eget telefonnät. Ringde bevakningen så han hade han väl någon av stationerna på ömse sidor om hans stuga och flera bevakningsstugor. Kunde vi någonsin på sommaren trösta sig att man fick säga att antalet skogsmaskor hade minskat.

En bostadstuga som ännu finns kvar i sitt ursprungliga skick står i Brattsbacka men är privat ägo. Så här såg nästan alla stugor ut, inredda med kök och ett rum och en bostadsyta på cirka 35 kvadratmeter.

Banvakten under tjänsteutövande trampade sig fram med dresinen. Lägg märke till unikaboxen med mat, varningsflaggorna och reparationsgrejerna i sillburken. Här trampar Filip Hörnqvist i sommarvärme med bar överkropp i blommande omgivning. Det var när jobbet var som bäst.

● **Ny organisation**

På mycket kort tid har denna epok med harnvakter och harnvakter stugor försvunnit och är redan på väg in i glömmen. Personer som i dag är i 20-årsaldern har ingen minnesbild av hur det var när detta fungerade. SJ angrade sin organisation som "medförde att arbetslivet övertog många av harnvakternas uppgifter och den inre

tion som behövs göras utifrån av **53 "i blodet"**

Mun man kan följa konerna till träd med växande mjölk, honorna

ter och som vet vad det innebär att med familj och under knappa förhållanden uppflyttas på en sträcka. En sådan är Filip Hönqvist i Brattsbecka, 68 år i år och pensionerad sedan 11 år. Hela sitt verkamma liv har han tjänat S.J. Detsamma gjorde hans far Johan Hönqvist, som var ordinarie handväkt mellan 1912 och 1926 då han dog.

● 5J "i blodet"

F5p Hjärnvikt har "Järnvägen i blodet". Det var aldrig tal om annat än att han skulle bli järnvägsare. Ett hårt jobb många gångr i förlamande köld, stekande värme och ett personligt ansvar för säkerheten längs sträckan som är

● **Vaksamhet**

Hur många katastroföföreläsningsbud som avvärjts genom åren tack vare brandvakternas verksamhet och insatser

episoder att berättat om rålsbrott, sättnings i banvallen, hotande översvämmingar m.m. Vid de sju första tillfällena snade inte ådärs-sonen, än mindre påstängarne vilka färligheter som kunde ha drabbat dem om banvalsterna in-

Detta gällde i ännu högre grad under järnvägens tidigare år när banvalarna inte satt sig färdigt, när materialen var klena och då, när de stora uppställningarna av järnvägssträckorna ännu inte gjorts osv. Då hängde det ofta på banvalsternas pliktökända och arbetsinsatser om lägen skulle komma

Om banvakternas vardag och arbetsförhållanden ska vi berätta mer

Nordmalings-konfirmander 1915

31/5 75

Från fru Ester Öberg, Bredvik, Nordmaling, har vi fått låna denna fina bild av 1915 års konfirmander. De kan i dagarna fira 60-årsminnet av sin konfirmation i Nordmalings kyrka.

— Jag bodde tillsammans med tre flickor, två av dem var från Hummelholm och en från min hemby Mullsjö, hos fru Maria Öberg i Nordmaling. Det var en gammal

tant —tyckte vi då — som verkligen höll oss strängt.

Vi fick alldag gå ut på kvällarna utan det var att läsa sina psalmsverser och katekesen så att vi verkligen kunde läxan när dagen kom. Lärare var kyrkoherde Alfred Nygren.

Egentligen blev det en väldigt lång månad. För de flesta av oss var det första gången vi var borta

hemifrån. Vi var inte mindre än 102 flickor och två pojkar. Såvitt jag kan minnas var vi snälla med pojkarna. I vart fall kan jag inte minnas att det var några problem.

En av dem var Henrik Björklund från min hemby — den andre var från Grundsunda.

Bilden togs av dåvarande fotografen i Nordmaling Hanna Bäckman.